

PUBLIEKSJAARVERSLAG 2006

PAX CHRISTI

PUBLIEKSJAARVERSLAG 2006

PAX CHRISTI

PAX CHRISTI WIE WE ZIJN, WAARVOOR WE STAAN

Wij zijn

een onafhankelijke beweging in Nederland en conflictgebieden en maken als autonome sectie deel uit van Pax Christi Internationaal, de internationale vredesbeweging in vijftig landen met 60.000 leden.

Wij willen

stem geven aan de hoop op vrede, samenwerken aan verzoening, vrede en gerechtigheid en bijdragen aan de vestiging van een internationale rechtsorde. Dat is onze missie.

Wij streven

naar demilitarisering en oplossing van conflicten, versterking van democratie en internationaal recht en opbouw van vrede. Dat is onze kerndoelstelling.

Wij werken

door beïnvloeding van beleid, door preventie en oplossing van conflicten, door versterking van de capaciteiten van onze partners, door de opbouw van vrede en door het profileren van onze missie en verbreden en mobiliseren van onze achterban. Dat zijn onze interventiestrategieën.

Wij focussen

ons werk op vier thema's: veiligheid en ontwapening; economische dimensies van conflicten; mensenrechten, vrije media en democratie; en lokale vredesinitiatieven.

Wij opereren

in 19 landen in de Hoorn van Afrika en het Grote Merengebied, Latijns-Amerika, Midden-Oosten, Zuidoost-Europa en de Kaukasus en mobiliseren daarvoor morele, politieke en financiële steun in eigen samenleving.

Wij spelen

een rol als actor die politieke veranderingsprocessen aanjaagt, als netwerker en makelaar die mensen met elkaar verbindt en als partner in ontwikkeling die partnerorganisaties ondersteunt met kennis en materiële bijdragen.

Wij kiezen

met het IKV, onze meest nabije vredesorganisatie, voor een verregaande vorm van samenwerking. Eind 2006 is er één directie en één raad van toezicht.

Wij werken

samen met Pax Christi Internationaal, onze internationale koepelorganisatie, en Cordaid, onze strategische samenwerkingspartner. Maar ook met vele andere ontwikkelingsorganisaties, maatschappelijke organisaties, nationale en gemeentelijke overheden, ondernemingen en kerken.

Wij geloven

dat vrede mogelijk is en laten ons daarbij inspireren door de katholieke gemeenschap waarin wij wortelen en de oecumenische oriëntatie en interreligieuze samenwerking die Pax Christi kenmerkt. Vrede is immers een opdracht aan ons allen.

Wij laten

ons leiden door onze centrale waarde: solidariteit met de slachtoffers van geweld en de dragers van vredesinitiatieven. Wij beschouwen deze waardeoriëntatie als de uiterste maatstaf voor kwaliteit.

Wij verantwoorden

ons aan onze stakeholders: onze partnerorganisaties in de landen waar Pax Christi werkt, onze achterban in Nederland, onze donoren en onze betaalde en vrijwillige medewerkers.

Wij verankeren

kwaliteit in onze werkprocessen, voeren het CBF-keurmerk en houden ons aan de Richtlijn Verslaggeving Fondswervende Instellingen. Onze jaarrekeningen hebben uiteraard een accountantsgoedkeuring. Wij zijn lid van de branchevereniging Partos.

INHOUD

Voorwoord	6
Een lange adem	8
Afrika	14
Hoorn van Afrika	15
Soedan	16
DR Congo	18
Latijns-Amerika	20
Colombia	20
Cuba	22
De Balkan	24
Servië en Montenegro	25
Kosovo	26
Macedonië	27
Midden-Oosten	28
Regionaal	29
Libanon	30
Syrië	31
Palestijnse bezette gebieden en Israël	32
Bindende thema's	34
Economische dimensies van conflicten	35
Veiligheid en ontwapening	36
Vredeswerk in en vanuit Nederland	38
SOLIDARITEIT met hoofdletters	39
Een greep uit de andere activiteiten	40
Organisatie en medewerkers	42
Geconsolideerde Jaarrekening 2006	46
Bijlagen	55
Besturen	55

Foto omslag

Leider Joseph Kony van de Lord's Resistance Army en vice-president Riek Machar van Zuid Soedan schudden elkaar de hand voor het oog van de camera van de internationale pers. De vice-president treedt op als mediator tijdens de vredesbesprekingen tussen Oeganda en de LRA. Pax Christi speelde een succesvolle rol in het bij elkaar brengen van de partijen, die al meer dan twintig jaar een bloedige strijd uitvechten (zie ook pag. 17 onder het kopje 'Historische doorbraak').

VOORWOORD

De menselijke waardigheid moet de grondslag zijn van internationale samenwerking en buitenlandse politiek. De politieke praktijk is helaas vaak de weerslag van het recht van de sterkste. Zo richt het internationale beleid voor vrede en veiligheid zich primair op westerse veiligheidsbelangen. De *homeland security* – de nationale veiligheid – van het Westen krijgt meer prioriteit dan de *human security* – de menselijke veiligheid – van burgers en gemeenschappen die lijden onder oorlogsgeweld, repressie en falende overheidsbestuur. En ook in de asymmetrische en onrechtvaardige verdeling van de kosten, voordelen en risico's van de economische globalisering weerspiegelen zich de politieke machtsverhoudingen in de wereld.

De perverse gevolgen van het najagen van eigen politieke en economische belangen worden soms ook pijnlijk zichtbaar op het gebied van vrede en ontwikkeling. De internationale gemeenschap heeft zich verbonden aan het realiseren van de millenniumdoelen in 2015. Toch blijkt keer op keer dat deze plechtige belofte verdrongen wordt door eigenbelang.

Twee jaar geleden beloofden de leiders van de G8, de zeven grootste industrielanden en Rusland, hun ontwikkelingshulp aan Afrika te verdubbelen en schuldkwijtschelding niet in mindering te brengen op ontwikkelingshulp. In weerwil daarvan blijkt volgens de Organisatie voor Economische Samenwerking en Ontwikkeling (OESO) dat rijke industrielanden in 2006, na aftrek van de kosten van schuldkwijtschelding, hun officiële hulp aan ontwikkelingslanden hebben verminderd in plaats van verhoogd. De VS verlaagden hun officiële ontwikkelingshulp in 2006 met 20 procent, Canada met 9,2 procent, Italië met 30 procent en Japan met 9,6 procent

Het keer op keer breken van plechtige beloften ondergraaft de geloofwaardigheid van de internationale politiek. Het door rijke industrielanden verlagen in plaats van verdubbelen van hun inspanningen voor rechtvaardige ontwikkeling is ronduit een moreel schandaal. De Nederlandse regering doet terecht een beroep op de Nederlandse samenleving om bij te dragen aan het realiseren van de ontwikkelingsdoelen in 2015. Bij een dergelijke oproep hoort echter ook een publieke aanklacht aan het adres van landen die hun morele plicht verzaken en die Nederland tot zijn bondgenoten rekent.

Ook het beleid op gebied van vrede en veiligheid wordt steeds meer bepaald door onze eigen veiligheidsbelangen. Veel regeringen blijken niet bereid te zijn risico's te nemen voor de veiligheid van burgers en gemeenschappen zolang hun vitale nationale veiligheid niet in het geding is. Dat verklaart ook de bereidheid van westerse landen om troepen te leveren voor Irak en Afghanistan en niet voor vredesmissies in Afrika. De transatlantische samenwerking met de VS en eigen zekerheden wat betreft onze welvaart blijken keer op keer van doorslaggevend belang bij het vaststellen van politieke prioriteiten.

Het overheersen van eigen nationale economische en politieke belangen in de internationale politiek roept een niet te vermijden vraag op naar de normatieve grondslagen van de buitenlandse politiek. Het recht op een veilig en rechtvaardig bestaan is immers niet

voorbehouden aan westerse samenlevingen alleen. Pax Christi meent dat menselijke waardigheid de grondslag moet zijn voor de internationale politiek op gebied van vrede en ontwikkeling. Menselijke waardigheid is niet het voorrecht van slechts enkele mensen maar een universeel recht dat elk mens en heel de mens toekomt; in de Nederlandse samenleving maar ook in Europa en in de wereld, nu en in de toekomst.

De Nederlandse regering roept burgers en maatschappelijke organisaties op tot samenwerking voor een veilig en menswaardig bestaan, voor het realiseren van de millenniumdoelen, in het bijzonder ook in landen die in conflict zijn of van de gevolgen daarvan herstellen. Juist in deze landen wordt de menselijke waardigheid bedreigd. Dat onderstreept de samenhang tussen ontwikkeling en veiligheid.

Pax Christi zal zeker gehoor geven aan de oproep van de regering, vanaf 1 januari 2007 in nauwe samenwerking met het IKV. Zonder voorbij te willen gaan aan de problemen in eigen samenleving verwachten wij dat de regering prioriteit geeft aan de meest urgente en grootschalige bedreigingen van de menselijke waardigheid. Het is immers moreel onaanvaardbaar en in strijd met het *common good* dat vele mensen hun waardigheid verliezen door inhumane levensomstandigheden zoals armoede, onderdrukking, discriminatie, gebrek aan onderwijs, sociale uitsluiting, medische verwaarlozing of door geweld, terrorisme en oorlog. Aan de vraag wiens veiligheid, wiens welzijn centraal staat, valt niet te ontkomen. Dat vraagt een scherpe prioriteitstelling ten gunste van mensen wier menselijke waardigheid en veiligheid het meest in het geding zijn, ook als wij daarvoor zekerheden en welvarendheid moeten inleveren.

In dit jaarverslag legt Pax Christi op transparante wijze verantwoording af over haar vredeswerk in 2006. Solidariteit met de mensen wier menselijke waardigheid en veiligheid in gevaar zijn, vormt de uiterste maatstaf voor de kwaliteit van het vredeswerk en op basis daarvan wil Pax Christi zich verantwoorden naar de samenleving, naar haar partnerorganisatie en naar haar donoren en leden.

+ A.H. van Luyn s.d.b.
President Pax Christi

Dr. Th. H.J. Stoelinga
Voorzitter Raad van Toezicht Pax Christi

Directieverslag

EEN LANGE ADEM

Werken aan vrede vergt een lange adem, zeker als we te maken hebben met langdurige complexe burgeroorlogen. De internationale politiek is echter sterk gericht op de meest acute bedreigingen en kortetermijnoplossingen. Ook de aandacht van de media is wispelturig. De internationale pers is steeds op zoek naar nieuws en almaar voortdurende conflicten verliezen snel hun nieuwwaarde. Mensen en gemeenschappen, die in regio's leven die worden geteisterd door complexe en langdurige conflicten, zijn daarvan de dupe.

Een vredesbeweging als Pax Christi kent het verlangen naar vrede van deze mensen. Ook zij hebben recht op een veilig en menswaardig bestaan. De vergeten oorlogen, de donorwezen; dat zijn vaak de gebieden waar Pax Christi samen met haar partnerorganisaties langdurig werkt aan vrede; ook als de politiek haar prioriteiten heeft verlegd en de media hun aandacht hebben verloren. Soms blijkt de lange adem waarmee wij werken aan vrede te worden uitbetaald.

Zo werkt Pax Christi al sinds 1998 aan een politieke oplossing van het gewapende conflict tussen de regering van Oeganda en de rebellen die bekend staan als de Lord's Resistance Army (LRA). We doen dat op verzoek van religieuze leiders en partnerorganisaties in Noord-Oeganda en Zuid-Soedan. Het conflict vindt zijn oorsprong in Noord-Oeganda, maar is in de loop der tijd uitgewaaierd naar Zuid-Soedan en Oost-Congo.

Deze oorlog is één van die vergeten oorlogen. Maar de humanitaire gevolgen zijn daarmee niet minder dramatisch. De oorlog duurt inmiddels twintig jaar en heeft 1,8 miljoen mensen op de vlucht gejaagd. Na Soedan, DR Congo en Colombia - landen waar Pax Christi ook werkzaam is - heeft Oeganda tot de grootste vluchtelingen- en ontheemden crisis geleid. Dagelijks, dag in dag uit, vallen er 129 doden als gevolg van geweld en de slechte condities in ontheemdenkampen. Dat aantal is drie keer zoveel als het aantal doden in Darfur in 2005 of in Irak na de invasie in 2003. Een humanitaire ramp, maar nagenoeg vergeten door de internationale politiek en verdrongen naar de marges van het wereldnieuws.

Na vele vruchteloze pogingen slaagt Pax Christi in 2006 daar waar inspanningen van regeringen faalden. Pax Christi overtuigt de leiders van de LRA in te stemmen met vredesonderhandelingen. Op verzoek van Pax Christi bevestigen zij schriftelijk hun commitment. Een opvallende prestatie, want niemand was de afgelopen jaren erin geslaagd de leiders van de LRA te ontmoeten, laat staan te overtuigen. De vice-president van Zuid-Soedan is op aandringen van Pax Christi bereid de onderhandelingen te doen plaatsvinden in Zuid-Soedan, de regio waar de oorlog zich de laatste jaren voltrok. En ook de Oegandese regering stemt in met onderhandelingen die in de zomer van 2006 in Juba een aanvang nemen.

De onderhandelingen zijn geen garantie voor duurzame vrede. Maar in de loop van 2006 bereiken de onderhandelaars wel een staakt-het-vuren. Het geweld neemt sterk af en honderdduizenden ontheemden keren naar huis terug. Er zijn vele problemen te overwinnen, maar de onderhandelingen vormen nog altijd een historische

kans op vrede. Pax Christi heeft als kleine vredesbeweging met een lange adem een belangrijke bijdrage geleverd.

Samen voor vrede

Het jaar 2006 markeert een nieuwe ontwikkeling in de geschiedenis van Pax Christi. Na een zorgvuldige verkenning besluiten de Ledenraad van Pax Christi en het bestuur van IKV tot integratie van beide werkorganisaties. Het is een besluit dat kan rekenen op ruime steun onder de leden van Pax Christi en veel waardering in de samenleving. Samenwerken voor vrede is eigenlijk ook vanzelfsprekend.

Onder de naam IKV Pax Christi zal de geïntegreerde werkorganisatie van IKV en Pax Christi vanaf 1 januari 2007 daadwerkelijk van start gaan. IKV en Pax Christi blijven bestaan als afzonderlijke vredesbewegingen, met eigen kenmerken, dus ook het IKV Bestuur en de Pax Christi-Ledenraad blijven uiteraard bestaan. Zij zullen vanuit hun christelijke identiteit de werkorganisatie keer op keer blijven inspireren met nieuwe visies op actuele politieke vredesvraagstukken. Zo kunnen de Pax Christi Ledenraad en het IKV bestuur richting geven aan het concrete vredeswerk van IKV Pax Christi. Pax Christi behoort als vereniging tot het internationale netwerk van Pax Christi Internationaal en koestert haar verbondenheid met de katholieke achterban en identiteit.

Het besluit tot integratie van de werkorganisaties van Pax Christi en IKV hangt nauw samen met het vredeswerk zelf. De complexiteit van gewapende conflicten zoals in Oeganda, neemt toe. Het inzicht dat vrede en veiligheid onlosmakelijk verbonden is met ontwikkeling, mensenrechten en goed bestuur onderstreept de noodzaak van samenwerking. Tussen vredesorganisaties en ontwikkelingsorganisaties, maar ook tussen overheden en maatschappelijke organisaties zoals Pax Christi. Dat stelt hoge eisen aan onze kennis van de complexe achtergronden van gewapend conflict en veronderstelt dat Pax Christi politieke invloed kan uitoefenen op besluitvormingsprocessen.

Wij zullen dus moeten investeren in onze kennis van gewapende conflicten en in ons vermogen onze partnerorganisaties in conflictgebieden een stem te geven die in de politieke arena gehoord wordt. Daarbij kunnen we niet zonder de steun van onze achterban en de Nederlandse samenleving. Met die steun uit de samenleving kunnen wij immers onze stem tegen onrecht met extra kracht verheffen.

En dat vraagt om krachtenbundeling. Door de samenwerking met IKV hopen wij dat Pax Christi haar politieke impact kan vergroten, haar kennis van conflicten kan verdiepen en de betrokkenheid van de samenleving bij haar vredeswerk kan verbreden.

De eerste resultaten van de samenwerking tussen Pax Christi en IKV hebben zich in 2006 reeds uitbetaald. Er ligt een nieuw strategisch meerjarenplan voor de periode 2007-2010. In het meerjarenplan formuleren wij onze visie op het vredeswerk voor de komende jaren. Onze keuze voor *human security* is een belangrijke bouwsteen in onze visie. *Human security* stelt de veiligheid van burgers en de gemeenschappen waartoe zij behoren centraal. Daarmee onderscheidt *human security* zich van *state security*; een veiligheidsconcept dat sterk wordt bepaald door de politieke en economische belangen van staten. Kiezen voor *human security* is kijken naar bedreigingen van de veiligheid en het welzijn door de ogen van burgers. Dat moet van doorslaggevende betekenis zijn voor de prioriteiten en inzet van middelen. Niet alleen van de vredesbeweging, maar ook van de internationale politiek.

Een tweede resultaat van de samenwerking tussen IKV en Pax Christi is de volledige toekenning van de gevraagde subsidie door het Ministerie van Buitenlandse Zaken in het kader van het nieuwe Medefinancieringsstelsel. IKV Pax Christi scoorde met de kwaliteit van haar organisatie en programma's beter dan het gemiddelde van ontwikkelingsorganisaties die 35 keer groter zijn dan de grootste vredesbeweging. Een goede prestatie waarop wij trots mogen zijn.

Vredeswerk wereldwijd

AFRIKA

In de Hoorn van Afrika slaagt Pax Christi na jaren stille diplomatie erin het Verzetsleger van de Heer (LRA) en de Oegandese regering aan de onderhandelingstafel te krijgen. Onder leiding van Riek Machar (Vice President Zuid Soedan) vinden de eerste besprekingen plaats tussen de twee kampen, die al twintig jaar in gevecht zijn met elkaar. Medewerkers van Pax Christi leggen de initiële contacten. Pax Christi zit de internationale resource groep voor en levert een professionele onderhandelaar.

Duizend kilometer naar het noordoosten probeert Pax Christi het fragiele vredesproces in Ethiopië gaande te houden. Samen met diverse partners die, ondanks tegenwerking door de regering, zich blijven inzetten voor vrede. Zo werkt Pax Christi aan verzoening tussen de verschillende etnische groepen in het grensgebied

tussen Ethiopië en Soedan. De eerste verkiezingen in de Democratische Republiek Congo hebben het werk van Pax Christi sterk beïnvloed. Zo geven we in alle *territoires* van Ituri voorlichting over de nieuwe grondwet, de verkiezingen – de eerste in veertig jaar – en de rechten en plichten van burgers. Verder steunt Pax Christi het broze proces van wederopbouw door in een nieuw programma een netwerk op te bouwen van lokale gemeenschappen die een rol spelen in het verbeteren van de veiligheid. Het netwerk bestaat uit honderden comités op het niveau van lokale gemeenschappen in een regio waar de overheid ontbreekt en internationale hulporganisaties nog schaars zijn.

LATIJS-AMERIKA

Ook in Colombia voltrekt zich al decennia lang een oorlog tussen binnenlandse bewegingen en de regering van dit Zuid Amerikaanse land. Toch tekent zich een positieve ontwikkeling af. Steeds meer guerrilla's zijn het vechten moe, keren zich af van de diverse linkse bewegingen en willen terug naar huis. Ook de rechtse paramilitairen kiezen voor demobilisatie en reïntegratie in de samenleving. De Colombiaanse regering probeert die duizenden voormalige strijders via een eigen programma op te vangen, maar die poging is lang niet altijd succesvol. Pax Christi vraagt hiervoor aandacht op de nationale en internationale politieke podia via haar onderzoek, dat door lokale wetenschappers wordt uitgevoerd. Verder zetten we ons in de juiste opvang te bieden aan onder meer indiaanse oud-strijders die naar hun eigen samenleving willen terugkeren.

In Cuba eist Fidel Castro veel media-aandacht door zijn ziekte. Zijn opname in het hospitaal wekt hoop op politieke hervormingen, maar broer Raul neemt gewoon de macht over van Fidel en gaat door met het monddood maken van oppositieleden en intellectuelen. Tientallen schrijvers, journalisten en vakbondsmensen zitten al jaren zonder enige vorm van proces gevangen en hun strafmaat loopt soms op tot 25 jaar. Daarom houdt Pax Christi in maart wederom een manifestatie om solidariteit met deze slachtoffers van het regime te betuigen.

MIDDEN-OOSTEN

De oorlog tussen Hezbollah en Israël domineert in 2006 het nieuws en leven in het Midden Oosten. De ontvoering van twee Israëlische soldaten is de directe aanleiding. Vooral Libanon is het slagveld en de gevolgen zijn dramatisch. De mensen van Pax Christi in Amman (Jordanië) slagen erin, samen met Libanese partnerorganisaties, de noodhulp van Cordaid bij de getroffen bevolking van Beiroet te bezorgen. Ondanks de oorlog is Pax Christi ook nog op andere manieren actief in deze regio. Een aansprekend voorbeeld is de bouw in Libanon van honderd 'Huizen voor Geweldloosheid, Democratie en

Mensenrechten' om geweld en sektarisme tegen te gaan en mensenrechten te promoten. De leden van Pax Christi steunen het initiatief met hun donaties.

BALKAN

Pax Christi heeft in 2006 een koerswijziging aangebracht in haar werk op de Balkan. Door de toenemende stabiliteit in deze regio en de groeiende zelfstandigheid van de diverse partners, is steun minder hard nodig. Daarom is het regiokantoor gesloten. Al blijven we, door de komende samenwerking met het IKV, betrokken bij de diverse landen. In Kosovo organiseerde Pax Christi een speciaal debatprogramma over de toekomst van Kosovo. Het debat wordt op de nationale TV uitgezonden en bereikt zo zeer veel mensen.

Actief in Nederland

Pax Christi hecht veel waarde aan haar achterban en het verdere vergroten van haar maatschappelijk draagvlak. De ledenraad vroeg in een referendum onder de leden zich uit te spreken over de integratie van de werkorganisaties van Pax Christi en IKV. Ruim vijftig procent van de leden brengt een stem uit en ruim 95 procent van de uitgebrachte stemmen ondersteunt de samenwerking met IKV.

Het lukt Pax Christi steeds beter gehoor te vinden onder jongeren; vaak studenten die zich aangesproken voelen door ons werk en zich daarvoor willen inzetten. Zo bezoekt een aantal studenten namens Pax Christi de provincie Cauca en hoofdstad Bogota in Colombia om onderzoek te doen naar het demobilisatieproces van voormalige strijders. Een andere groep jongeren organiseert een goed bezochte Libanonmiddag in Utrecht. Bovendien zijn er altijd vrijwilligers in ons hoofdkantoor in Hoog Catharijne te vinden, die allerlei hand- en spandiensten verrichten.

Ook de kerkelijke achterban blijft Pax Christi steunen. Die betrokkenheid uit zich bijvoorbeeld tijdens de Vredesweek 2006, waarin ook de kerken door middel van debat, vieringen en manifestaties overal in het land laten zien dat de Vredesweek nog steeds springlevend is.

Kwaliteit

Pax Christi is een door waarden gedreven vredesbeweging. Solidariteit met slachtoffers van oorlogsgeweld en partners die in de eigen samenleving werken aan vrede, is een centrale waarde van Pax Christi. Zo'n centrale waarde is van belang, want het is de ultieme maatstaf

voor de kwaliteit van ons werk op basis waarvan wij ons verantwoorden naar de samenleving.

Natuurlijk werken wij ook heel concreet aan de verbetering van de kwaliteit van ons werk. In evaluaties door het Ministerie van Buitenlandse Zaken wordt Pax Christi geprezen voor de wijze waarop wij wetenschappers inschakelen bij de evaluaties van onze programma's. Het is van belang dat wij blijven leren van onze ervaringen in diverse conflictgebieden.

Eén van de manieren om dit leren aan te moedigen, is het organiseren van Best Practice studies.

Onderzoekers verbonden aan de Wageningen Universiteit evalueren in samenwerking met onze medewerkers een of meerdere programma-onderdelen. De resultaten worden gedeeld met andere medewerkers.

Dit jaar is een onderzoek gestart naar de wijze waarop Pax Christi een Europees netwerk van tachtig ontwikkelingsorganisaties coördineert; de Europese Coalitie met betrekking tot Olie in Soedan spreekt oliemaatschappijen aan op hun verantwoordelijkheid op het gebied van veiligheid en mensenrechten.

Een ander onderzoek richt zich op het opbouwen van lokale netwerken voor vrede in het Oosten van de DR Congo. Opmerkelijk pionierswerk onder zeer moeilijke omstandigheden. In 2007 zullen de resultaten van deze twee studies gereed zijn.

Naast deze evaluaties en studies investeert Pax Christi steeds tijd in de monitoring van de voortgang van haar programma's. Dat zijn ook de momenten om te reflecteren op de aansluiting van vredesprogramma's op de steeds veranderende ontwikkelingen in de regio's waar wij werken. De aansluiting tussen onze vredesstrategieën en politieke ontwikkelingen in conflictregio's zijn bepalend voor het succes van het vredeswerk.

Samenwerking

In 2006 hebben wij veel tijd en energie geïnvesteerd in samenwerking. Wij geloven dat samenwerking van belang is voor de effectiviteit van het vredeswerk. Uiteraard stond 2006 sterk in het teken van de samenwerking met IKV. Medewerkers zijn betrokken geweest bij een reeks van ontmoetingen, vergaderingen en studiedagen. Dat vergt een enorme inspanning naast het gewone werk dat ook doorgaat. Gelukkig resulteren deze inspanningen in een breed gedragen besluit tot krachtenbundeling.

Pax Christi voert ook gesprekken met Cordaid waarmee zij sinds 1999 een strategisch samenwerkingsverband heeft. In 2006 besluiten beide organisatie hun samenwerking voor vier jaar te verlengen. De samenwerking zorgt er voor dat Pax Christi en Cordaid een voorhoede-rol vervullen in debatten over de samenhang tussen veiligheid en ontwikkeling.

Na een reeks van verkennende gesprekken en gemeenschappelijke bezoeken aan Afrika sluit Pax Christi ook een samenwerkingsovereenkomst met de Spaanse ontwikkelingsorganisatie Intervida. Samen zullen we werken aan de vredesopbouw in Soedan. Interessant is ook de samenwerking met de Nederlandse Katholieke Sportfederatie. De NKS en Pax Christi ontwikkelen en starten een sport- en vredesprogramma in de grensstreek van Soedan, Kenia en Oeganda, dat door gemeenschappelijke sportactiviteiten en leiderschapstrainingen een bijdrage wil leveren aan vrede. De samenwerking met maatschappelijke organisaties betreft deze organisaties en hun achterban bij het vredeswerk van Pax Christi. En dat is een goede zaak.

Uiteraard werkt Pax Christi nauw samen met Pax Christi Internationaal. De laatste jaren is deze samenwerking geïntensiveerd. Pax Christi Internationaal en haar Nederlandse sectie werken samen tijdens consultaties van partnerorganisaties in diverse continenten. Beide organisaties willen ook op het gebied van internationale lobby hun samenwerking uitbreiden.

Draagvlak

Pax Christi heeft de steun van haar achterban hard nodig. Om haar politieke inzet kracht bij te zetten. Om haar legitimiteit op peil te houden. En om éézijdige financiële afhankelijkheden van donoren te vermijden. Pax Christi heeft 10.000 leden en donateurs. De komende jaren zal Pax Christi mede door de samenwerking met IKV meer mogelijkheden hebben haar draagvlak te verbreden. Dat is geen eenvoudige opgave. Ook omdat zeer veel organisaties de steun zoeken van het Nederlandse publiek. De vredesmissie van Pax Christi heeft een brede steun onder de bevolking, maar het vredeswerk is tegelijkertijd complex en taai. Inderdaad, het vergt een lange adem. De uitdaging is aan te sluiten bij de betrokkenheid van mensen bij internationale vraagstukken. Gelukkig zijn steeds meer jonge mensen bereid hieraan tijd en aandacht te besteden. Dat blijkt ook uit hun participatie in campagnes. Ook in 2006 in campagnes zoals Control Arms, Viva Cuba en Plant een Olijfbom; campagnes waarin Pax Christi samen met andere organisaties participeert.

Personeel

De medewerkers van Pax Christi vormen de sleutel voor ons succes. Hun kwaliteit is bepalend voor de kwaliteit van ons vredeswerk. Daarom besteden wij veel aandacht aan interne leerprocessen. Jaarlijks organiseren

wij drie zogenaemde blokweken; beleidsdagen waarin het voltallige personeel participeert in onderlinge beleidsdialog en reflectie op het vredeswerk. Ook de komende jaren zullen wij deze investeringen in de kwaliteit van onze medewerkers voortzetten.

Financiën

In dit jaarverslag leggen wij ook verantwoording af over ons financieel beleid. In 2006 is dat beleid opnieuw te karakteriseren als gezond en degelijk. Onze accountant heeft dan ook een goedkeurende verklaring afgegeven. Wij blijven de komende jaren verder investeren in ons financieel management omdat wij hoge eisen stellen aan de kwaliteit daarvan. In 2006 ontwikkelden we vijf benchmarks; vijf kengetallen die ons helpen bij de sturing op de doelmatigheid van onze organisatie.

Onze financiële doelstellingen zijn op hoofdlijnen gerealiseerd. Toch waren er ook tegenvallers. Onze ambities op het gebied van particuliere fondswerving waren te hoog gespannen en de werkelijke baten bleven achter bij de verwachtingen. Gelukkig hebben wij met institutionele fondswerving meer inkomsten kunnen realiseren dan begroot. Wij blijven investeren in de professionalisering van onze fondswerving, maar de resultaten daarvan zullen pas op termijn duidelijk worden.

Organisatie

In het kader van de integratie van de werkorganisaties van Pax Christi en IKV zijn de functies opnieuw beschreven en daarmee verantwoordelijkheden en bevoegdheden zo helder mogelijk vastgelegd. De inspraak van onze medewerkers is verankerd door de oprichting van een formele personeelsvertegenwoordiging, die zich in 2007 zal omvormen tot een ondernemingsraad.

Onze administratieve organisatie is op ons verzoek onderworpen aan een periodieke analyse door onze accountant. Uit deze scan komt naar voren dat de kwaliteit van onze administratieve organisatie de afgelopen jaar sterk verbeterd is. Uiteraard identificeert de scan ook verbeteringsmogelijkheden. Deze liggen vooral op het gebied van fondswerving, personeelsbeleid en automatisering. Deze uitdagingen zullen we de komende twee jaar oppakken.

Een onafhankelijke adviescommissie heeft in opdracht van het Ministerie van Buitenlandse Zaken de kwaliteit van onze organisatie beoordeeld met het oog op onze subsidieaanvraag voor de jaren 2007 – 2010.

Het oordeel was zondermeer positief. De kwaliteit van onze organisatie krijgt als cijfer een 8,2; een goede kwalificatie vergeleken bij andere organisaties in de sector.

Vooruitblik

Het jaar 2007 zal sterk in het teken staan van de samenwerking tussen IKV en Pax Christi. Wij beseffen dat het integreren van twee organisaties met elk een eigen identiteit en cultuur en met een lange traditie plus ervaring een enorme uitdaging vormt. Het is tegelijkertijd bemoedigend dat voor deze samenwerking een breed draagvlak bestaat. De meerwaarde van onze krachtenbundeling zal de komende vier jaar duidelijk zichtbaar moeten worden, al zal deze nog steeds veel energie vragen. We zien de toekomst van de projectorganisatie IKV Pax Christi echter met veel vertrouwen tegemoet.

Het jaar 2007 is ook de periode waarin een nieuw kabinet vorm gaat geven aan het beleid op het gebied van buitenlandse zaken, internationale samenwerking en defensie. Er dienen zich zeer vele complexe vragen aan. Burgeroorlog in Irak. Stagnatie in Afghanistan. Voortdurend geweld in de Palestijnse gebieden. Broze vredesopbouwprocessen in Soedan en de DR Congo. Ingrijpende besluiten over de toekomst van Kosovo. De complexiteit en omvang van deze problemen vragen enerzijds om bescheidenheid. Maar ook om een voortdurend commitment en om een lange adem.

Freek Landmeter, Jan Gruiters
Directie Pax Christi

Afrika

BRANDHAARD VOL TEGENSTELLINGEN

Succes en drama vormen de sleutelwoorden in de Afrikaanse regio's waar Pax Christi in 2006 actief is. Zo kent de Democratische Republiek Congo voor het eerst sinds lange tijd weer verkiezingen. En ook op andere fronten vallen successen te melden. Maar in het Soedanese Darfur voltrekt zich een humanitaire ramp.

DR Congo

Hoorn van Afrika

In de Hoorn van Afrika lijkt niets zeker, behalve geweld, honger en armoede. Toch probeert Pax Christi in deze regio de geweldspiraal te doorbreken. Samen met lokale partners en netwerken. En er is hoop. Wat lange tijd onmogelijk leek, gebeurt dankzij de bemiddelende rol van Pax Christi. De Oegandese regering en de LRA onderhandelen over vrede.

Context

VREDESAKKOORD MET LRA

In de Hoorn van Afrika groeit het aantal conflicten ondanks het vredesakkoord tussen Noord en Zuid Soedan. Darfur trekt Tsjaad en Centraal Afrika mee in het steeds verder uitdijende conflict en de regering in Khartoum gaat door met het inzetten van milities in dit deel van Soedan. En terwijl alle ogen gericht zijn op Darfur, worden ook in de rest van het land milities ondersteund. Het vredesakkoord krijgt op die manier geen enkele echte kans om andere zaken aan te pakken, zoals de bestrijding van armoede. Bovendien klinkt daardoor ook weer de roep desnoods de wapens op te pakken. In andere delen van de Hoorn is het niet veel beter. Ethiopië valt, met steun van de VS, buurland Somalië binnen om de United Islamic Courts (UIC) te verdrijven en een regering in het zadel te helpen die het land moet besturen. Maar de tegenstellingen tussen christenen en moslims worden hierdoor ook groter. Verder richten Somaliërs hun agressie op de partij van president Meles Zenawi van Ethiopië. En Eritrea blijft een gesloten blok waar kerk en civiele samenleving nauwelijks bewegingsruimte hebben. Maar er valt ook iets positiefs te melden. De Oegandese regering en de LRA kunnen na jaren vol geweld een vredesakkoord sluiten als zij aan de onderhandelingstafel overeenstemming weten te bereiken over hun meningsverschillen

Doelstelling en strategie

UITBOUWEN VAN NETWERK

Pax Christi bouwt verder aan het netwerk van haar partners in de regio om te komen tot samenwerking, gemeenschappelijke analyse, kennisuitwisseling en politieke lobby. Via het Peace and Sports Program (P&SP) spant Pax Christi zich in om geweld onder pastorale volkeren in de grensstreek van Soedan, Kenia en Oeganda te verminderen. Pax Christi werkt daarbij samen met de Nederlandse Katholieke Sportfederatie. Het vredesprogramma in Gambella en Upper Nile werkt

door samenhangende activiteiten op het gebied van vredesopbouw en ontwikkeling. Die leveren een bijdrage aan vrede in de grensstreek tussen Soedan en Ethiopië. Het grote partnernetwerk in de Hoorn krijgt volop steun vanuit Pax Christi in Utrecht en Nairobi. Dat faciliteert onder meer regelmatig debatten tussen partners en zoekt ook naar wegen om tot kennisuitwisseling te komen. Pax Christi biedt verder hulp aan partners met capaciteitsproblemen en (samen met haar spaanse bondgenoot Intervida) ook mogelijkheden voor werk en vergaderingen.

Resultaten

ZICHTBARE VERBETERINGEN

Pax Christi heeft achter de schermen jarenlang gewerkt aan het tot stand brengen van politieke onderhandelingen tussen de regering van Oeganda en de LRA. Waar velen niet in slaagden, lukt Pax Christi uiteindelijk wel. In juli 2006 komen delegaties van LRA en Oeganda bij elkaar om de oorzaken van hun conflict in Noord Oeganda en Zuid Soedan te bespreken. Die gesprekken moeten uiteindelijk naar vrede leiden. De grote uitdaging daarbij is het recht doen aan alle slachtoffers van oorlogsmisdaden, die door alle partijen zijn begaan. Straffeloosheid moet worden voorkomen.

Verder worden in Soedan, met steun van Pax Christi, conflicten tussen veehouders bespreekbaar gemaakt en vinden speciale sessies plaats waar sport als bindmiddel wordt ingezet tussen gemeenschappen die elkaar onderling bevechten.

Overleg met en tussen acht organisaties heeft geleid tot de formulering van een grensoverschrijdend programma tussen Soedan en Ethiopië. Dit gebied bij Upper Nile en Gambella kent veel conflicten; onder meer door de grote oliereserves. Continue conflictanalyse van de vaak complexe problemen moet leiden tot plannen die niet alleen naar goede vredesovereenkomsten leiden, maar ook tot een zichtbare verbetering van de levensomstandigheden van de bevolking.

Oppervlakte	2.344.885 km ² (69 x Nederland)
Inwonertal	65,7 miljoen
Hoofdstad	Kinshasa
Godsdienst	Christendom (50%), islam (10%)
Staatsvorm	Republiek met regering van nationale eenheid en overgang, geïnstalleerd op 17 juli 2003. Het overgangsparlement bestaat uit 500 leden, die afkomstig zijn uit alle provincies.

Aantal vluchtelingen in Afrika blijft groeien

TOEKOMSTPLANNEN

In de nabije toekomst zal Pax Christi verder gaan met het ondersteunen van haar netwerk. Onder meer door gemeenschappelijke vredesprogramma's te ontwikkelen. Wij blijven met onze partners zoeken naar mogelijkheden om verschillende vredesactoren uit buurlanden (zoals Eritrea) uit hun isolement te halen. De start van interreligieuze ontmoetingen binnen het netwerk is ook een wens. Dat geldt ook voor het vergroten van kennis op basis van veldonderzoek; deze kennis is nodig om een adequate politieke lobby uit te voeren en programma's bij te sturen.

PARTNERS

Pax Christi werkt in dit gebied samen met vele partners die zich bezighouden met vredesopbouw in Soedan. Organisaties die betrokken zijn bij het Sport- en Vredesprogramma zijn: het bisdom van Torit, Lokado (Turkana CBO), Kopein (karamajong CBO), PDA (Murle, Kachipo, Yei CBO) en Intervida (een Spaanse ontwikkelingsorganisatie), de NKS (Nederlandse Katholieke Sportfederatie), SOPA (een Keniaanse NGO). Het Centrum voor Vrede en Democratie wordt samen

met de Sudan Development Trust gerealiseerd, terwijl voor het programma op de grens met Ethiopië wordt samengewerkt met een lokaal gereformeerd agentschap (PRDA), SOPA, Intervida, ICCO, DLG (Ministerie van Landbouw) en Ethiopische partners. Verder is er een samenwerkingsverband met de Soedanese bisschoppenconferentie en lokale organisaties rond Juba: Pact-Ethiopië, HEKS, Acord, RECICHE, Catholic Secretariat Ethiopia, Interreligious Peace Initiative, Gambella Peace and Development Council en ZOA-Ethiopië.

Soedan

DRAMATISCHE ONTWIKKELINGEN

Het grootste land van Afrika heeft net een dertigjarige oorlog achter de rug. In 2005 sluiten noord en zuid Soedan vrede. Maar het kersverse akkoord staat voortdurend onder druk. Vooral het oplaaiende geweld in Darfur werkt als een slijtzwam. Ondanks alle malheur blijft Pax Christi op meerdere terreinen actief om vredeskrachten in Soedan te mobiliseren.

Afrika

Context

DERTIG JAAR OORLOG

Soedan is van 1955 tot en met 2004 bijna voortdurend in oorlog geweest. Pas in 2005 sluiten het noorden en zuiden van het grootste land van Afrika vrede. Het akkoord handhaaft zich in 2006, maar de situatie in Darfur blijft dramatisch. Steun van de National Congress Party aan de Arabische milities en de trage ontwikkeling in het zuiden ondermijnen het vredesakkoord. Maar de machthebbers in Khartoum komen ook allerlei afspraken in het noorden niet na en ook dat heeft een negatieve invloed op het akkoord. In 2008 staan vrije verkiezingen gepland en in 2011 moet een referendum duidelijk maken of Zuid Soedan deel van Soedan wil blijven of er voor kiest als onafhankelijk land de toekomst tegemoet te gaan.

Doelstelling en strategie

INTERNATIONALE COALITIES

Pax Christi wil in Soedan de dialoog bevorderen tussen bevolking en overheid, zodat gezamenlijke strategieën ontstaan die de veiligheid voor burgers verhogen. Daarom worden gewapende conflicten tussen gemeenschappen bespreekbaar gemaakt op speciale bijeenkomsten. Tijdens die sessies is ruimte na te denken over levenswijze, conflicten en alternatieve vormen van conflictoplossing. Twee grote bijeenkomsten leiden in 2006 tot een aanzienlijke verbetering in de relatie tussen de Turkana en de Toposa in het grensgebied van Kenia en Soedan. Deze bijeenkomsten zijn op video vastgelegd en krijgen ruim aandacht in publieke presentaties in de VS, Europa en de regio zelf.

Pax Christi werkt verder actief mee in internationale coalities die een vreedzame oplossing voor het conflict in Darfur bepleiten. Bovendien spreekt Pax Christi met beleidsmakers in Nederland en Europa op basis van haar ervaringen, analyses en ontmoetingen in en rond Soedan. Hopelijk zorgt die informatie ervoor dat beleidsmakers de keuzes maken, die Pax Christi en haar partners van belang achten.

Resultaten

HISTORISCHE DOORBRAAK

Pax Christi is na jarenlange inspanningen erin geslaagd de Lord's Resistance Army (LRA) en de Oegandese regering aan de onderhandelingstafel te krijgen. Daarmee komt zicht op het beëindigen van een bloedige burgeroorlog, die al twintig jaar duurt. Op 14 juli 2006 zijn de vredesonderhan-

delingen officieel gestart, waarbij gastland Zuid-Soedan als mediator optreedt.

Pax Christi heeft een belangrijke rol gespeeld in het bij elkaar brengen van de strijdende partijen. Van de Nederlandse regering en de internationale gemeenschap heeft de vredesbeweging daarvoor veel waardering gekregen. Maar het is nu vooral aan de LRA en de Oegandese regering zelf om tot een vredesovereenkomst te komen. Toch is de rol van Pax Christi voorlopig nog niet uitgespeeld. Ze treedt op als voorzitter van de 'Resource Group' om de partijen te adviseren over agenda-ontwerpen en om procedures te bewaken. Aan deze groep nemen ook vertegenwoordigers van de Italiaanse Sant' Egidio gemeenschap en de Zwitserse regering deel. Ook de Verenigde Naties is hierbij gaandeweg betrokken geraakt.

Het onderhandelingsproces in 2006 ontwikkelt zich positief. Op 26 augustus bijvoorbeeld ondertekenen de LRA en de Oegandese regering een akkoord over een 'Staken van de Vijandelijkheden'. Maar door schendingen van dit akkoord is een aanpassing nodig. Daarom zetten op 1 november partijen hun handtekening onder een Addendum; een bijlage van het akkoord, die stelt dat de LRA-strijders voor 1 december op een plek in Zuid-Soedan moeten samenkomen, terwijl Zuid Soedan de veiligheid moet garanderen en verantwoordelijk is voor logistieke en basisvoorzieningen in het opvangkamp. Ook op andere momenten, als de besprekingen minder vlot verlopen, blijft Pax Christi zich inspannen de partijen weer 'on speaking terms' te krijgen.

Het initiatief van Pax Christi biedt een historische kans op vrede in Noord-Oeganda. Weliswaar moeten nog belangrijke stappen worden gezet, maar nu al groeit de veiligheid in Noord Oeganda en keren vele duizenden vluchtelingen terug naar hun woningen.

VREDESORP

Het multi-etnische vredesdorp in Kuron, onder de bezie-lende leiding van Bisschop Paride Taban, haalt vele jongeren bij elkaar; onder meer van vee-rovende stammen die samen een groot drielanden-programma hebben ontwikkeld, waarin sport gekoppeld wordt aan vredesopbouw. Uitwisseling in sport en analyse van conflicten leiden tot een beter begrip en meer verdraagzaamheid. Het radio-station Radio Nile (Radio Voice of Hope) werd na zes jaar uit de lucht gehaald. Het heeft als eerste

Ethiopië

Oppervlakte	1.127.127 km ² (33 x Nederland)
Inwoners	66,5 miljoen
Hoofdstad	Addis Abeba
Godsdienst	Moslim 45%, orthodox christelijk 35%, anders 3%-8%
Staatsvorm	Federaal Democratische republiek. Nationale Vergadering bestaat uit twee kamers, waarvan de tweede door bevolking wordt gekozen.

Soedan

Oppervlakte	2.376.000 km ² (70 x Nederland)
Inwoners	39,3 miljoen
Hoofdstad	Karthoem
Godsdienst	Islam 70%, inheemse godsdiensten 25%
Staatsvorm	Regering van Nationale eenheid (sinds 2005) na een langdurige burgeroorlog

Verkiezingen in DR Congo

onafhankelijk radiostation in Soedan een belangrijke pioniersfunctie vervuld, die nu overgenomen is door twee grote stations (gefinancierd door USAID en VN). De opgebouwde expertise wordt gebruikt bij het opzetten van een centrum voor vrede en democratie in het zuiden van Soedan. Verder is in 2006 begonnen met het opzetten van een actienetwerk voor kleine wapens: SSANSA. En tenslotte is het Sudan Platform Nederland inmiddels een geaccepteerd overlegorgaan tussen verschillende NGO's en het ministerie van Buitenlandse zaken.

TOEKOMSTPLANNEN

Pax Christi zal haar vredesprogramma's in 2007 intensiveren. Pax Christi wil haar streven om de zuid-zuid dialoog krachtig te ondersteunen, realiseren door het stationeren van drie vredeswerkers in spanningsvolle gebieden in Zuidelijk Soedan in de steden Juba, Bor en Malakal.

PARTNERS

Pax Christi werkt in dit gebied samen met vele partners die zich bezighouden met vredesopbouw in Soedan. Met name organisaties die betrokken zijn bij het sport- en vredesprogramma: het bisdom van Torit, Lokado (Turkana CBO), Kopein (karamajong CBO), PDA (Murle, Kachipo, Yei CBO), Intervida (een Spaanse ontwikkelingsorganisatie), de NKS (Nederlandse Katholieke Sportfederatie), SOPA (een Keniaanse NGO). Het Centrum voor Vrede en Democratie wordt samen met de Sudan Development Trust gerealiseerd, terwijl voor het programma op de grens met Ethiopië wordt samengewerkt met een lokaal gereformeerd agentschap (PRDA), SOPA, Intervida, ICCO, DLG (Ministerie van Landbouw) en Ethiopische partners. Verder is er een band met de Soedanese bisschoppenconferentie en lokale organisaties rond Juba

In Nederland wordt structureel samengewerkt met Cordaid en ICCO. Ook zijn er werkrelaties met verschillende Sudanese NGOs in Nederland. Via het Sudan Platform is contact met het Ministerie van Buitenlandse Zaken en andere relevante actoren die actief zijn in Sudan. In verband met het vredesinitiatief in Juba tussen de Oegandese Regering en de LRA wordt samengewerkt met verschillende VN-organisaties en regeringen.

DR Congo

UITZICHT OP BETERE TOEKOMST

Vrije verkiezingen in de Democratische Republiek Congo. Voor het eerst in ruim veerig jaar. Pax Christi heeft daaraan een belangrijke bijdrage geleverd door lokale vredescomités op te richten, voor te lichten en te trainen over democratische spelregels. Een onderzoek naar de proliferatie van kleine wapens stond ook hoog op de Pax-agenda in Congo.

Context

NIEUWE UITDAGINGEN

Congo heeft een dictatuur van bijna dertig jaar achter de rug en een burgeroorlog van tien jaar, waarin vier miljoen slachtoffers vielen. Langzaam probeert het land uit dit dal te klimmen. In 2006 vonden voor het eerst in veertig jaar vrije verkiezingen plaats. Op 30 juli werd de eerste ronde van de presidentsverkiezingen gehouden én de verkiezingen voor het nationale parlement; eind oktober de tweede en laatste ronde van de presidentsverkiezingen en die van de provinciale parlementen. Pax Christi is actief in de provincie Ituri waar, binnen het nationale en internationale conflict in Congo, een lokale (etnische) burgeroorlog heeft gewoed.

Doelstelling en strategie

VROUWEN EN VREDE

Pax Christi wil met haar programma een bijdrage leveren aan duurzame vrede in Ituri. Om dat te bereiken, werkt ze samen met een netwerk van lokale organisaties waardoor het mogelijk is toegang te hebben tot alle gemeenschappen in Ituri. Dit samenwerkingsverband legt zich toe op het opzetten van een netwerk van vredescomités. In de afgelopen jaren zijn door Pax Christi in de *territoria* Irumu en Djugu reeds 190 van deze comités opgezet. Die leggen zich toe op verzoening tussen (antagonistische) gemeenschappen en hebben bemiddeld bij intercommunautaire conflicten. In het *territoria* Mahagi zijn ook op een lager niveau zeshonderd veiligheidscomités opgezet; gemiddeld eentje per tien huizen. Deze buurtcomités hebben zich gespecialiseerd in veiligheid en werken samen met de autoriteiten. Dit netwerk van lokale organisaties was ook de motor achter de voorlichtingscampagne aan alle vredescomités tijdens de verkiezingen. Vrouwen vormen de spil in het proces van vredesopbouw. De Vereniging van Moeders van Ituri wordt ondersteund, waardoor deze vrouwen in staat worden gesteld hun rol in vredesopbouw beter te realiseren.

Resultaten

VERKIEZINGEN

In het jaar 2006 heeft het werk van Pax Christi in het teken gestaan van de verkiezingen. Door onder meer in alle *territoires* van Ituri voorlichting te geven over de nieuwe grondwet, over de verkiezingen en over de rechten van de inwoners. De doelgroep bestond uit vredescomités, die in de loop van de jaren door Pax Christi zijn opgeleid, en lokale autoriteiten. Bovendien kregen de leden van de vredescomités een opleiding tot lokale observator van de verkiezingen en konden zij de gang van zaken in het binnenland van de provincie Ituri rondom de verkiezingen volgen. Uiteindelijk leidde dat tot de publicatie van een rapport.

In 2006 is in opdracht van Pax Christi ook een onderzoek naar proliferatie van kleine wapens uitgevoerd. In juni 2006 is daarover een conferentie gehouden, die onder meer leidde tot de start van een programma op het gebied van veiligheid; samen met comités van overheid en burgers. Verder vond in september 2006 ook een conferentie plaats over goudexploitatie in Congo. Ituri heeft de grootste goudmijnen van Afrika. Op dit moment gebeurt de exploitatie nog op ambachtelijke wijze en vormt het een belangrijke schakel in de oorlogseconomie. Tijdens de oorlog heeft een internationaal bedrijf de concessie voor exploitatie gekregen. Maar als dat niet verandert – zodat bijvoorbeeld de lokale bevolking ook profiteert van het goud – bestaat de kans dat er weer oorlog uitbreekt.

Een ander aspect om de economische spelregels beter

en eerlijker te organiseren, loopt via een training van traditionele chiefs. De sessie vond in Mambasa plaats en was bedoeld om de chiefs op hun rechten en plichten te wijzen. Deze mannen hebben veel macht, maar zijn vaak zwak opgeleid en worden als marionet gebruikt bij het illegaal kappen van tropisch hardhout.

Pax Christi heeft in 2006 ook het netwerk van vredescomités verder uitgebouwd. In acht *collectivités* zijn veertig vredescomités gevormd en opgeleid. Tijdens alle trainingssessies van de vredescomités stonden verzoening, bemiddeling, mensenrechten en vrouwenrechten op het programma. Daarnaast is in het *territoire* Mahagi het aantal veiligheidscomités uitgebreid. Tenslotte zijn ook *Barza communautaire* gehouden; grote bijeenkomsten met vaak meer dan duizend deelnemers waar allerlei conflicten, meestal over land, op lokaal niveau besproken worden.

TOEKOMSTPLANNEN

In 2007 zullen de vredescomités in Ituri worden getraind op het 'organiseren van veiligheid'. In elk gebied komt een veiligheidscomité, waarin ook specialisten van de staat op het gebied van veiligheid zitting zullen nemen. Daarnaast staat een *nieuw* onderzoek (plus de bijbehorende conferentie) naar wapenproliferatie en de follow-up van de afgelopen ontwapeningsprogramma op de agenda om nieuwe strategieën van ontwapening te ontwikkelen.

Veel lokale conflicten zijn gelieerd aan grondkwesties en illegale exploitatie van natuurlijke grondstoffen zoals goud en tropisch hardhout. Dat is de reden dat in 2007 en 2008 elk vredescomité wordt getraind op die thema's. Om te voorkomen dat dergelijke conflicten weer oplaaien, wordt meer tijd gestoken in het voorbereiden van grootchalige bijeenkomsten (*barza communautaire*) waar bevolkingsgroepen het gesprek met elkaar aangaan over dit type conflict.

In de grensstreek van Congo en Soedan woedt overigens al een olopand conflict tussen de lokale bevolking en nomadische groeperingen uit Soedan. Daarnaast zal in 2007 een onderzoek worden gedaan en een conferentie met delegaties van Congo en Soedan georganiseerd.

PARTNERS

Pax Christi werkt in Ituri, DR Congo samen met de volgende organisaties: Justitia et Pax van het bisdom Bunia, Justitia et Pax van het bisdom Mahagi, de raad van protestantse kerken, vrouwenbeweging Moeders van Ituri, mensenrechtenbeweging Justice Plus, organisatie voor interculturele samenwerking ACIAR, parochie Mambasa, ontwikkelingsorganisatie CIC en mensenrechtenorganisatie Solidhe.

Latijns Amerika

RAPPORTEN ÉN RESULTATEN

Pax Christi is al heel lang actief in dit Latijns Amerikaanse land. Vooral de laatste jaren slaagt ze steeds beter erin de grote Colombiaanse problemen aansprekend op de inter- en nationale politieke agenda te plaatsen. Maar ook maatschappelijke organisaties krijgen meer zicht op bijvoorbeeld het gevecht van voormalige strijders uit rebellen- en paramilitaire bewegingen, die een 'gewoon' leven willen opbouwen.

Colombia

Colombia

In Colombia woedt reeds vier decennia een gewapend conflict tussen leger, guerrilla en paramilitairen. In 2002 start de regering vredesbesprekingen met de paramilitaire AUC en dat resulteert in de demobilisatie van 30.000 strijders. Er bestaat grote zorg over hun reïntegratie in de samenleving. Maar ook speelt de vraag of het wettelijk kader de slachtoffers voldoende garanties biedt op gerechtigheid en genoegdoening. De strijd tussen de guerrilla en het leger gaat onverminderd voort.

Doelstelling en strategie

(INTER)NATIONALE STEUN GROEIT

Pax Christi wil bijdragen aan de reïntegratie van voormalige strijders in Colombia én de slachtoffers van het geweld ondersteunen. Een andere activiteit is het versterken van lokale vredesinitiatieven om burgers weerbaarder te maken.

UITVOERIG ONDERZOEK

Na een eenjarig onderzoek onder bijna honderd voormalige strijders publiceert Pax Christi een rapport over het verloop van het reïntegratieproces van deze strijders in Colombia. Hierop volgen tal van activiteiten zoals een internationaal debat bij instituut Clingendael, media aandacht en gesprekken met politici en bestuurders in Nederland en Brussel. Bovendien reizen drie Nederlandse kamerleden met Pax Christi naar Colombia en dat leidt tot kamervragen over het reïntegratieproces. Ook het Nederlandse platform voor Colombia stelt de thematiek aan de orde bij de minister.

TERUG NAAR HUIS

In Colombia werkt Pax Christi samen met inheemse partnerorganisatie ACIN aan de begeleiding van voormalige strijders in rurale gebieden. Verzoening met en terugkeer naar de eigen gemeenschap heeft binnen deze programma's een centrale plaats. Pax Christi begeleidt de partnerorganisatie intensief op dit traject met inzet van Colombiaanse en internationale technici en adviseurs. Verder werken drie jonge Nederlandse vrijwilligers een maand mee aan het verbeteren van de externe communicatie van de projecten. Het trio maakt

onder andere radioprogramma's in samenwerking met lokale radiostations en gericht op de inheemse gemeenschappen.

VERZOENING EN GENOEGDOENING

Pax Christi heeft programma's voor de ondersteuning van de slachtoffers van het (paramilitaire) geweld. Deze slachtoffers organiseren zich en krijgen externe psychosociale hulp. Ze vragen publiekelijk aandacht voor de slachtoffers in de gemeenschappen door middel van buurtbijeenkomsten, optochten, kerkdiensten en activiteiten met scholen. Eén van de groepen staat in contact met de nationale overheidscommissie voor Verzoening en Genoegdoening en onderzoekt de mogelijkheid voor symbolische of financiële genoegdoening.

DIPLOMATIEK COMITÉ

Pax Christi ondersteunt de lokale vredesinitiatieven in de eerste plaats door scholing en richt zich daarbij vooral op kleine doelgroepen als coöperaties, gemeentelijke ambtenaren, inheemse leiders en maatschappelijke organisaties. De belangrijkste initiatieven ontvangen ook technische steun en permanente begeleiding van een Colombiaans adviseur. Daarnaast mobiliseert Pax Christi internationale logistieke, technische en financiële steun voor deze initiatieven door El Salvador, Duitsland, Nederland en de VN. De politieke steun is vooral afkomstig van de Mondiale Vereniging van Gemeenten (UCLG), die aan de opzet van een Internationaal Diplomatiek Comité voor gemeenten in conflictgebieden werkt. De gemeenten van noordelijk Cauca vragen op een werkconferentie in Italië aandacht voor hun lokale vredesinitiatieven en de mogelijke rol van de internationale gemeenschap hierin. Op voorspraak van Pax Christi overweegt de UCLG de burgemeester van Medellín in het bestuur van dit Comité op te nemen.

Resultaten

STEUN AAN INDIANEN

De moeizame reïntegratie van de voormalige strijders in Colombia krijgt publieke en politieke aandacht in Nederland en Brussel. Nederland besluit mede door activiteiten van Pax Christi zijn betrokkenheid bij het reïntegratieprogramma te continueren, en ook Brussel overweegt actie te ondernemen op dit thema.

Oppervlakte	1.141.748 km ² (28 x Nederland)
Inwoners	43,6 miljoen (2006)
Hoofdstad	Bogotá D.C.
Godsdienst	Rooms-katholiek (90%)
Staatsvorm	Presidentiële Republiek
	Colombia kent een lange traditie van (althans formele) democratie, waarmee het land een betrekkelijke uitzondering is in Latijns-Amerika.

Steun aan gevangenen

De inheemse partnerorganisatie ACIN werkt aan een eigen opvangprogramma voor voormalige indiaanse strijders. De conclusies van het Pax Christi-onderzoek naar reïntegratie neemt ze hierin mee.

Indiaanse gedetineerden die een straf uitzitten vanwege betrokkenheid bij het conflict en/of de drugshandel krijgen psychosociale en juridische ondersteuning. De gemeenschappen worden voorbereid op hun terugkeer.

Op lokaal niveau ontwikkelen burgers samen met de bestuurders initiatieven die de bevolking een alternatief moeten bieden voor de oorlog en de drugshandel.

Ze krijgen scholing en technische assistentie. Pax Christi organiseert verder internationale steun uit El Salvador, Duitsland en Nederland.

Tenslotte krijgen ook familieleden van slachtoffers van het geweld in twee Afro-Colombiaanse gemeenten psychosociale ondersteuning en zij onderzoeken de mogelijkheid tot genoegdoening.

TOEKOMSTPLANNEN

Veel aandacht zal uitgaan naar de monitoring van het demobilisatie- en reïntegratieproces, het verwerven van (inter)nationale steun voor de reïntegratie en de beïnvloeding van de Colombiaanse overheid met betrekking tot de programma's voor voormalige strijders en voor slachtoffers.

PARTNERS

Inheemse organisatie noordelijk Cauca, Amunorca; vereniging van gemeenten in noordelijk Cauca; Corporación Juan Bosco (organisatie die met rand-groepjongeren werkt); Utopias (werkt aan versterking

lokale democratie in Tolima) en het Platform van Nederlandse NGO's werkzaam in Colombia.

Partners die meewerken aan de versterking van de lokale vredesinitiatieven zijn de Mondiale Vereniging van Gemeenten (UCLG), de VNG, de gemeente Tecoluca in El Salvador, de gemeente Hannover en de gemeente Amsterdam.

Cuba

Even lijkt het erop dat door de gezondheidsproblemen van Fidel Castro politieke veranderingen op til zijn in Cuba. Maar schijn bedriegt. De oude leider blijft voorlopig in het zadel zitten en dus is hulp aan de democratische krachten nog steeds hard nodig.

Context

POLITIEKE OMWENTELING

Medio 2006 komen berichten uit Cuba dat Fidel Castro ernstig ziek zou zijn. Inmiddels bereidt de politieke top zich voor op veranderingen. De democratische oppositie van Cuba eist daarbij de vrijlating van de politieke gevangenen en democratisering van het politieke bestel. Het is echter onwaarschijnlijk dat dit zal gebeuren. De hoop is gevestigd op de volgende generatie politieke leiders, die misschien over enkele jaren aan de macht kan komen. Een sterkere democratische oppositie zal in een werkelijke politieke omwenteling een belangrijke rol kunnen spelen.

Doelstelling en strategie

POLITIEKE GEVANGENEN

Het versterken van de vreedzame democratische oppositie in Cuba. Dit maatschappelijke middenveld zal bij een toekomstige democratische transitie respect moeten afdwingen voor de politieke, sociale en economische mensenrechten.

MENSENRECHTEN

Een deel van de politieke gevangenen van de arrestatiegolf in 2003 is geadopteerd door bekende Nederlanders uit dezelfde beroepsgroep. Deze 'adoptanten' nemen op 18 maart op de Dam deel aan de publieke manifestatie voor de Cubaanse politieke gevangenen. De journalisten tonen hun politieke steun in hun columns en artikelen in de landelijke pers en op de radio. Pax Christi houdt de adoptanten op de hoogte en verzorgt de briefwisseling

met de gevangenen. Vrijwilligers van Pax Christi bezoeken de familieleden van de gevangenen om medicijnen, informatie en een vergoeding voor de reiskosten van de families naar de gevangenis af te geven.

In januari 2006 reist Pax Christi met Europarlementariër Max van den Berg naar Cuba. Naar aanleiding hiervan verschijnt een rapport en start Pax Christi een dialoog met Nederlandse en Spaanse Europarlementariërs over het Europese Cuba-beleid.

ONDERSTEUNING DEMOCRATISERINGSINITIATIEVEN

Vrijwilligers van Pax Christi reizen naar Cuba om daar de onafhankelijke bibliotheken en opleidingscentra te voorzien van literatuur (onder meer over omwentelingen in Oost-Europa), wereldontvangers, dvd's en andere informatiedragers. Via reisorganisaties benadert Pax Christi actief Nederlandse toeristen die in Cuba op vakantie gaan. Ze kunnen Spaanstalige boeken ophalen bij Pax Christi en leveren die af bij de onafhankelijke bibliotheken. Pax Christi organiseert acties in Nederland en Spanje om deze Spaanstalige boeken in te zamelen, of om fondsen te werven voor de aanschaf ervan. Verder verstuurt Pax Christi elke twee maanden een digitale nieuwsbrief naar de contacten in Cuba, inclusief een overzicht van de Spaanse persartikelen over Cuba. In vervolg op het Pax Christi rapport over de potentiële maatschappelijke en politieke rol van de Cubaanse kerken, verrichten twee onderzoekers een studie naar het maatschappelijke werk van de protestante kerken op Cuba. Op basis van de uitkomsten zal een dialoog aangegaan worden met de Europese kerken over die rol en de eventuele ondersteuning ervan.

POLITIEKE BEWUSTWORDING

Het Nederlandse publiek wordt op diverse manieren geïnformeerd over de mensenrechtensituatie en de censuur op Cuba. Door debatten met Tumult (Utrecht) over censuur op Cuba en met SONLA over de onafhankelijke bibliotheken. In drie Nederlandse bibliotheken en een boekhandel vinden lezingen en foto-exposities plaats over de onafhankelijke bibliotheken. Verder organiseren de vrijwilligers die naar Cuba reisden, bijeenkomsten en lezingen.

De Nederlandse toeristen worden geïnformeerd via een folder bij hun reisbescheiden, een informatiemap en een boekje over de democratische oppositie in Cuba. Verder kan het publiek de internetpagina raadplegen, die onder meer een nieuwssite bevat.

Resultaten

NEDERLAND VOLGT CUBA

Pax Christi verleent de politieke gevangenen en hun familieleden morele, politieke en materiële ondersteuning. Initiatieven van Cubaanse burgers gericht op democratisering en het verspreiden van informatie aan de bevolking, ontvangen concrete steun. Zoals de 'onafhankelijke bibliotheken'; particuliere bibliotheekjes die de censuur ontduiken. Verder is de Nederlandse bevolking zich bewuster van de mensenrechtensituatie op Cuba. Er is een publiek debat op gang gekomen over de (mate van) censuur op Cuba. Tenslotte voert Pax Christi ook een dialoog met Nederlandse en Spaanse Europarlementariërs ten aanzien van Cuba.

TOEKOMSTPLANNEN

IKV Pax Christi wil in 2007 nieuwe democratiseringsinitiatieven identificeren en versterken. In geval van een (politieke) transitie zal gezocht worden naar nieuwe strategieën om de democratisering van Cuba te bespoedigen.

PARTNERS

In Nederland steun van CNV, Clat, Amnesty Internationaal, NVJ, Cuba Futuro en Glasnost in Cuba voor de 18 maart activiteiten. In Cuba steun aan drie vertegenwoordigers van de democratische oppositie: MCL, Vitral en onafhankelijke Bibliotheken. En aan politieke gevangenen via de organisatie van vrouwelijke familieleden; de zogenaamde 'Damas de Blanco'.

Oppervlakte	110.860 km ² (3,3 keer Nederland)
Inwoners	11,3 miljoen (2004)
Hoofdstad	Havanna
Godsdienst	voornamelijk rooms-katholiek, verder protestants en aanhangers van Afrikaanse godsdiensten
Staatsvorm	Republiek. Gecentraliseerd politiek systeem, waarbij de macht in handen is van de communistische partij.

De Balkan

NIEUWE LANDEN

Voor Servië-Montenegro was 2006 een roerig jaar. In februari werden in Wenen de onderhandelingen gestart over de toekomst van Kosovo. In maart overleed de oud-dictator Milosevic in een Scheveningse gevangenis tijdens zijn proces bij het Internationaal Joegoslavië Tribunaal. Voorlopig zullen onrust en het verlangen naar een zekere toekomst hand in hand gaan.

Zuidoost-Europa

Servië-Montenegro

Na het referendum in mei 2006 scheidt Montenegro zich af van Servië en in december van dat jaar wordt een nieuwe grondwet aangenomen, waarin onder meer het territorium van Servië (zonder Montenegro) is vastgelegd. Kosovo wordt daarin als onderdeel van de 'territoriale integriteit en soevereiniteit' van Servië bevestigd. Het land kan daaraan, internationaal juridisch gezien, rechten ontlenen. Door het aannemen van de grondwet moeten in januari 2007 nieuwe verkiezingen worden uitgeschreven; opnieuw een vertragende factor in de onderhandelingen over de status van Kosovo. In oktober zijn ook de besprekingen over een mogelijke kandidaatstelling van Servië voor de Europese Unie stop gezet, omdat het land oorlogsmisdadiger Mladic niet uitlevert aan het Haagse Oorlogstribunaal.

De inzet van Servië richting Kosovo is helder: geen onafhankelijkheid, maar autonomie. Die opstelling heeft grote gevolgen voor de Serviërs (tussen de 60- en 100 duizend) die verspreid over Kosovo wonen. In de stad Mitrovica scheidt de brug over de Ibar-rivier Serviërs en Albanezen fysiek. Schrijnend is de toestand in de vijf zuidelijke enclaves van Kosovo. Daar kunnen Serviërs amper in hun levensonderhoud voorzien en zich alleen met militaire escortes verplaatsen.

Doelstelling en strategie

VREDE EN VERZOENING

Pax Christi zet zich in om de interne organisatie van lokale mensenrechten- en vredesorganisaties te versterken. Verder wil ze jongeren uit Kosovo en Servië-Montenegro met elkaar laten praten over verzoening, hun waarden en gemeenschappelijke geschiedenis. En op lokaal niveau probeert Pax Christi mensen in Zuid-Servië met elkaar te laten discussiëren over verzoening en respect voor mensenrechten. De partners van Pax Christi hebben al jarenlange ervaring met het werken in deze regio, en met de onderwerpen verzoening en geschiedschrijving. Pax Christi heeft die processen weliswaar op afstand, maar met grote betrokkenheid gevolgd. Drie keer per jaar vindt een werkbezoek plaats, waarin de voortgang wordt bespro-

ken. In 2006 vindt tijdens de partnerdagen van IKV en Pax Christi in Mavrovo (Macedonië) een halfjaarlijkse evaluatie plaats, waarbij geen knelpunten in de voortgang worden geconstateerd.

In 2006 zijn samen met de Unie KBO uit Den Bosch pogingen ondernomen om een samenwerkingsverband met ouderenorganisaties in Servië nieuw leven in te blazen, die echter weinig opleveren.

Resultaten

CURSUS ONLINE

Het instituut Taldi in de stad Tuzal in Bosnië-Herzegovina verzorgt ruim twintig trainingen in Montenegro, Servië, Kosovo en Macedonië om de organisatiekracht van lokale vrede- en mensenrechtenorganisaties te versterken. De Belgrado Open School organiseert voor de tweede maal een 'e-learning-cursus on-line', waaraan twintig cursisten uit het voormalige Joegoslavië na een test deelnemen. Onderwerpen zijn verzoening en zoeken naar een gemeenschappelijke geschiedenis plus gedeelde waarden. De cursisten moeten essays schrijven die door deskundigen worden beoordeeld. Het resultaat verschijnt op CD en in boekvorm (Servisch-Kroatisch). Het centrum voor Burgerinitiatieven tenslotte in de zuidelijk stad Nis in Servië geeft cursussen verzoening en waarheidsvinding in dorpen en kleine steden, waar zowel Albanezen als Serviërs wonen. Die bevolkingsgroepen leven al tientallen jaren samen. De workshops worden over het algemeen goed ontvangen. Voordeel daarbij is dat de deelnemers elkaar veelal kennen.

TOEKOMSTPLANNEN

De samenwerking met Belgrade Open School en het Centre for Civil Initiatives wordt in 2007 voortgezet in het kader van de IKV Pax Christi samenwerking.

PARTNERS

Belgrade Open School, Centre for Civil Initiatives, Taldi trainingeninstitute, Unie KBO en regionaal kantoor Pax Christi in Belgrado. Plus de Nederlandse ambassade in Belgrado om hen op de hoogte te houden van alle activiteiten.

Servië en Montenegro

Oppervlakte 102.350 km² (2,77 x Nederland), waarvan Kosovo: 10.877 km²

Inwoners 10,7 miljoen (2003), waarvan ruim 10 miljoen in Servië (incl. Kosovo, waar circa 2 miljoen mensen wonen)

Hoofdstad Belgrado (Servië) Podgorica (Montenegro)

Godsdienst Orthodox (65%), moslim (19%, in Kosovo: 90%), rooms-katholiek (4%), protestant (1%), overig (11%)

Staatsvorm In mei 2006 hebben de Montenegrijnen gekozen voor onafhankelijkheid

Kosovo

VN-BEMOEIENIS BLIJFT NODIG

Het broeit nog steeds tussen Kosovo en Servië. Een oplossing vinden voor dit conflict op de Balkan vraagt behoorlijk wat politiek inzicht én uithoudingsvermogen. Toch zijn er ook positieve resultaten te melden in 2006. Pax Christi heeft verschillende debatten op touw gezet die een groot kijkerspubliek bereikten. En ook het aantal lokale partners groeit.

Context

VREDESVOORSTEL

Kosovo is (nog steeds) een provincie van Servië en wordt sinds 1999 bestuurd door de Verenigde Naties. Die hebben ingegrepen na de exodus van ruim een miljoen Kosovo-Albanezen door Servische geweld. Vanaf het moment dat de Verenigde Naties het bestuur over Kosovo overnemen, wordt een nieuw probleem zichtbaar; de Servische bevolking in het zuiden van Kosovo wordt bedreigd en moet in militair beveiligde enclaves gaan wonen. Hun bewegingsvrijheid komt in het geding en dat geldt ook voor hun economische ontwikkeling. Er zijn ook bizarre zaken zichtbaar. In Noord-Mitrovica, grenzend aan Servië, wordt met dinars betaald en rijden de auto's met Servische nummerplaten. De inwoners van Gracanica (20 km van Pristina) betalen in hun stadje ook met dinars, maar rijden om veiligheidsredenen met Kosovaarse nummerplaten. Aan het begin van 2006 zitten Servië en Kosovo aan de onderhandelingstafel onder leiding van VN-afgezant Athasaari. Begin 2007 heeft hij een voorstel gepresenteerd om tot een oplossing te komen.

Doelstelling en strategie

MEER PUBLICITEIT

Pax Christi wil een discussie op gang brengen over reeds bestaande 'good practices', die laten zien dat er ook oplossingen mogelijk zijn. Die discussie moet ook gaan over de identiteit van het nieuw Kosovo. Verder is het belangrijk dat het conflict meer in de publiciteit komt; zowel in Kosovo als Nederland. Daarvoor is de inzet nodig van partners (soms op ad-hoc basis) door gebruik te maken van bestaande netwerken binnen de Kosovaarse regering, NGOs en media. Dat geldt ook voor contacten met Servische politieke partijen en mensen in de enclaves.

Resultaten

KOERSWIJZIGING VAN PAX CHRISTI

Pax Christi heeft in 2006 een koerswijziging aangebracht in het werk met haar partners in Kosovo. In het verleden was er vooral veel aandacht voor capaciteitsopbouw van partners. In goed overleg met de partners is afgesproken de relatie in dat opzicht te verbreken. Daarvoor in de plaats komt een speciaal programma om debatten te organiseren; in juni 2006 over 'good practices' in het samenleven in Kosovo en in oktober 2006 vindt een debat plaats over de Kosovaarse identiteit. Voor die laatste discussie heeft een Kosovaars onderzoeksbureau een studie uitgevoerd onder de minderheidsgroepen in Kosovo: Serviërs, Roma, Turken, Ashkali en Egyptenaren (totaal rond de 8-10% van de bevolking in Kosovo, 100.000 mensen). De debatten krijgen veel aandacht in de media. De Kosovaarse televisie zendt ze uit en ze worden ook via de satelliet verspreid.

TOEKOMSTPLANNEN

Pax Christi gaat door met het organiseren van (publieke) debatten over de identiteit van Kosovo in het licht van de nieuwe status van het 'land'. Verder moet meer aandacht komen voor de positie van minderheden in Kosovo. Maar ook de Servische minderheid behoort een stem te krijgen in het nieuwe Kosovo via het 'enclavia'-project. Een ander punt van aandacht is de start met activiteiten op het gebied van waarheidsvinding en verzoening. Tenslotte wil Pax Christi doorgaan met het op de agenda zetten van de situatie in Kosovo in Nederland en binnen de Europese Unie.

PARTNERS

Kosovo: Integra, Community Center Mitrovica, Republican Club, Radio Television Kosovo, OSCE, diverse politieke partijen (waaronder de nieuwe Servische Democratische Partij in Mitrovica-Noord) en de Nederlandse vertegenwoordiging in Pristina.

Servië: Fractal, dat samen werkt met de enclaves in Kosovo. *Nederland:* IKV, PSO, Radio I en Internationale Spectator.

Kosovo

Hoofdstad: Pristina

Staatsvorm: Staatsvorm Kosovo is een Servische provincie onder voorlopig VN-bestuur. Speciale Vertegenwoordiger voor de Secretaris-Generaal van de VN in Kosovo is de Deen Søren Jessen-Petersen

Macedonië

LID VAN EUROPA

Net na de Millenniumwisseling was het erg onrustig in Macedonië. Maar inmiddels gaat het een stuk beter met dit kleine Balkanland. Het heeft zelfs een kandidaat lidmaatschap voor de EU op zak. Toch zijn er ook minpunten. Zo drijven de twee bevolkingsgroepen – Macedoniërs en Albanese – steeds verder uit elkaar.

Context

BETREKKELIJKE RUST

Macedonië krabbelt na de onlusten in het jaar 2000 meer en meer op. Er heerst betrekkelijke rust onder de zestig procent Macedoniërs en veertig procent Albanese. Het land voert het vredesakkoord van Ohrid van 2001 gestaag uit. Eind 2005 heeft Macedonië de status van kandidaat-lid van de Europese Unie gekregen. Lokale verkiezingen hebben ook bijgedragen aan de kalmte in het land. Want door een gemeentelijke herindeling hebben de Albanese meer zeggenschap in die gemeenten waar zij de meerderheid vormen. Toch zijn er ook flinke minpunten. Zo wordt de in 2006 gekozen sociaal-democratische regering door een deel van de Albanese geboycot. Bovendien splitst het land zich steeds meer op. Er zijn bijvoorbeeld Albanese en Macedonische scholen, waar alleen de eigen taal nog wordt gesproken en dat komt de integratie niet ten goede.

Doelstelling en strategie

NIEUWE WEGEN

Pax Christi zet stevig in om vrouwen en jongeren te stimuleren actief te worden in de politiek en ze op te leiden hoe ze politiek moeten en kunnen handelen. Dat doet ze samen met haar partner Antiko, die onder meer een bewustwordingscampagne in de media organiseert over de rol van de vrouw in de samenleving. Verder wil Pax Christi de Roma juridisch ondersteunen ter bescherming van hun rechten op werk en onderwijs.

Pax Christi zette samen met Antiko verschillende wegen uit om haar doelstellingen te bereiken. Maar Antiko is inmiddels prima in staat dat zelfstandig te doen. Regelmatig contact en bezoeken hebben dat bevestigd. In de loop van 2006 heeft Pax Christi daarom haar strategie ten opzichte van een aantal partners veranderd. Deels omdat de partijen geen steun meer nodig hebben

en omdat het opleiden (capaciteitsopbouw) van vrouwen en jongeren richting politiek niet meer tot de prioriteiten van een vredesbeweging hoort: zes jaar na de onrusten is het namelijk stabiel in Macedonië. Anders georiënteerde (internationale) NGO's moeten dit proces verder vorm geven en uitbouwen. Bij Antiko is daarvoor begrip. Verder heeft Pax Christi begin 2006 in goed overleg afscheid genomen van partner Civil. Het bleek niet mogelijk tot een stabiele samenwerking te komen.

Resultaten

GROTERE ROL VROUWEN

Antiko houdt zich bezig met het stimuleren en opleiden van vrouwen en jongeren, zodat deze kunnen deelnemen aan het politieke proces op nationaal en lokaal niveau. In 2006 hebben haar medewerkers 112 dorpen bezocht en 70.000 mensen bereikt. Na de verkiezingen van 2006 zijn 33 vrouwen in het parlement gekomen, onder wie zeven van de deelnemers van de Antiko-seminars. Drie ministeries worden bestuurd door vrouwen. Een ander project is het National Roma Centre in de gemeente Kumanovo, waar veel Roma wonen. Dat ondersteunt individuele Roma om hun rechten op het gebied van onderwijs en juridische zaken te beschermen. Tientallen Roma hebben een beroep gedaan op dit juridische bureau voor advies en hulp.

TOEKOMSTPLANNEN

In het samenwerkingsverband IKV Pax Christi is Antiko meegenomen in een EU-subsidieaanvraag, die echter niet gehonoreerd is. Toch blijft IKV Pax Christi zich inzetten voor financiering van deze partner door derde partijen.

PARTNERS

Antiko heeft een uitgebreid vrouwen- en jongeren-netwerk opgezet in de hoofdstad Skopje en op lokaal niveau. Daarnaast beschikken ze over goede kanalen naar de media.

Macedonië

Oppervlakte	25.713 km ² (ca. 0,6 x Nederland)
Inwoners	2.022.547 (2002)
Hoofdstad	Skopje
Godsdienst	Orthodox (65%), islamitisch (29%), katholiek (4%), overig (2%)
Etnische groepen	Macedoniërs (64,18%), Albanese (25,17%), Turken (3,85%), Roma (2,66%), Serven (1,78%), overig (2,4%).
Staatsvorm	Republiek. Parlement heeft 120 leden

Midden-Oosten

ALLEEN MAAR VERLIEZERS

Geweld blijft de voorpagina's in het Midden Oosten beheersen. De bloedige oorlog tussen Hezbollah en Israël – en de confrontaties met de Palestijnen – vormt daarvoor het bewijs. Tegelijkertijd blijft Syrië haar burgers onderdrukken. Maar onder die deken van repressie slagen verschillende partners van Pax Christi er toch in het verlangen naar vrijheid te laten doorklinken.

Regionaal

Oprukkende tanks, platgeschoten gebouwen, Beiroet in brand en totaal ontredderde mensen. In 2006 laait de strijd weer fel op in het Midden Oosten. Libanon (en de Palestijnen in Gaza) krijgen het zeer zwaar te verduren door aanvallen van Israël. Maar ook dat land komt niet ongeschonden uit de strijd; raketten ontregelen het leven in het noorden en de angst voor aanslagen is altijd en aanwezig. Na internationale oproepen en druk stoppen de gevechten. Zowel het Libanese Hezbollah als Israël claimt de overwinning.

Context

GOLF VAN GEWELD

Er vinden in 2006 militaire confrontaties plaats in zowel Gaza als Libanon. Het Israëlische leger start in juni een grootschalige aanval op de Gazastrook nadat Palestijnen een Israëlische soldaat gevangen hebben genomen. In juli ontvoert het Libanese Hezbollah twee Israëlische soldaten, waarna het Israëlische leger Libanon vanuit de lucht, vanaf zee en over land aanvalt. Aan beide fronten vallen vooral burgerslachtoffers en bovendien weet Israël de soldaten niet vrij te krijgen. Het duurt een maand voordat, na internationale bemiddeling, een staakt-het-vuren tot stand komt. De oorlog in Libanon heeft grote impact in de regio én wereldwijd: voor het eerst komen vraagtekens te staan bij Israëls militaire overwicht. Verder creëert de oorlog twee kampen: het pro-Amerikaanse, pro-Israëlische kamp aan de ene kant en het kamp van Iran, Hamas, Hezbollah aan de andere kant. Tegen deze achtergrond klinken in de tweede helft van 2006 steeds luider oproepen uit de vredesbeweging en politieke kringen, nu de regio in zo'n diep dal is beland, het conflict bij de wortels aan te pakken en serieus te werken aan een duurzame regionale vrede.

Doelstelling en strategie

ALLESOMVATTENDE OPLOSSING

Pax Christi wil in de regio een bijdrage leveren aan vrede door het promoten van mensenrechten en democratie plus het ondersteunen van lokale vredeskrachten. Daarvoor werkt Pax Christi tegelijkertijd aan twee doelen: aan bewustwording en beleidsbeïnvloeding in Nederland en Europa én aan het ondersteunen van lokale initiatieven voor vrede en mensenrechten in het Midden-Oosten. Voor het eerste doel trekt ze op met Pax Christi Internationaal en Nederlandse maatschappelijke

organisaties. In het Midden-Oosten werkt Pax Christi nauw samen met lokale vredesactivisten en organisaties. Pax Christi pleit ervoor het Israëlisch-Arabisch conflict bij de wortels aan te pakken en zet zich hard in voor een rechtvaardige, duurzame vrede op basis van het internationaal recht. Daarbij moet volgens Pax Christi met alle betrokkenen het gesprek worden aangegaan.

Resultaten

GEWELDLOOS VERZET

Samen met Pax Christi Internationaal brengt Pax Christi Nederland partnerorganisaties uit de regio en Europese Pax Christi-secties bijeen op Cyprus; om de basis te leggen voor een strategisch plan en een oproep te doen voor een regionaal vredesproces. Verder werkt Pax Christi met de *Lebanese Association for Civil Rights (LACR)* aan een regionale, geweldloze beweging. In Cyprus vindt bovendien de oprichting plaats van de 'Arabische groep voor de verspreiding van geweldloosheid' waarvan activisten uit Libanon, Syrië, Jordanië, Egypte en Palestina deel uit maken. Met het *Arab Women Media Center (AWMC)* in Jordanië zet Pax Christi zich in voor jongeren in het Midden-Oosten. Jongeren uit het regionale netwerk nemen deel aan een workshop 'media voor niet-media mensen' en AWMC start de productie van een documentaire over jongeren in de regio. Het regiokantoor in Amman van Pax Christi ondersteunt verder partnerorganisaties in Libanon, Syrië, Jordanië en de Westelijke Jordaanoever. Daarnaast faciliteert het contacten tussen organisaties in de verschillende landen in de regio plus regionale projecten en geeft het input aan lobby en bewustwording in Nederland.

Libanon

Oppervlakte 10.452 km² (0,31 x Nederland)

Inwoners 3,9 miljoen (2005, schatting CIA World Factbook)

Hoofdstad Beiroet

Godsdienst Er zijn 18 officieel erkende religieuze groepen. Van de bevolking is 60 % islamitisch, waarvan sjiïeten en soennieten respectievelijk de grootste en politiek invloedrijkste groep vormen. Andere belangrijke bevolkingsgroepen zijn de maronieten en Grieks-orthodox christenen

Staatsvorm Het parlement heeft 128 zetels, waarvan de helft is gereserveerd voor christenen en de andere helft voor moslims.

TOEKOMSTPLANNEN

Integratie van de Pax Christi en IKV programma's tot één coherent Midden-Oostenprogramma plus een groei van dat programma. Meer dan ooit is het conflict geïnternationaliseerd en dus is de betrokkenheid vanuit Nederland en Europa extra belangrijk. Verder zal Pax Christi doorgaan met het ondersteunen en samenbrengen van lokale vredeskrachten en verder bijdragen aan de opbouw aan een regionale vredesbeweging.

PARTNERS

Regionaal: Financieel ondersteuning aan: Abna al-Balad (Palestina), Arab Educational Institute (Palestina), Aidoun (Libanon en Syrië), Association Justice et Miséricorde (Libanon), Association Libanaise pour l'Education et la Formation, Arab Women Media Center (Jordanie), DarEmar (Syrië/Libanon/VS), Etana Press (Syrië), Lebanese Association for Civil Rights en Nederlands Instituut voor Academische Studies in Damascus.

Nederland: Cordaid, IKV, UCP en Hivos.

(Inter)nationaal: Pax Christi Internationaal.

Libanon

De oorlog in 2006 heeft Libanon weer diep terug geworpen. Er is voor miljarden aan infrastructuur, gebouwen en woningen vernietigd. Bovendien zijn de interne tegenstellingen in het land veel scherper geworden. Toch gaan de partners van Pax Christi door op hun ingeslagen verder. De honderd zogenoemde Geweldloosheidhuizen vormen de meest in oog springende uiting van hun verlangen naar vrede.

Context

POLITIEKE MOORD

Libanon is nog het opklimmen uit de verwoestende burgeroorlog die tussen 1975 en 1990 het land verscheurde. Maar in 2006 wordt het opnieuw getroffen door een rampzalige oorlog. Die ontvlamt nadat Hezbollah-strijders twee Israëliëse soldaten gevangen hebben genomen. Israël reageert met een militaire aanval vanuit de lucht, over land en vanuit zee op Libanon. Tijdens de 34-dagen durende strijd worden zo'n duizend Libanese burgers gedood, een miljoen mensen ont-

Libanon weer terug bij af

heemd en de infrastructuur verwoest. De internationale gemeenschap is pas na een maand in staat een staakt-het-vuren te bereiken. In de maanden na de oorlog neemt de spanning toe tussen de regering en de oppositie. Op 11 november diene zes ministers gelieerd aan de shi'itische partijen hun ontslag in. Kort daarop, wordt de christelijke minister Pierre Gemayel vermoord. Als de regering niet van wijken weet, start de oppositie massaprotesten en eist ze een regering van nationale eenheid. De regering, gesteund door het Westen, weigert in te binden en de spanningen nemen toe in de aanloop naar de donorconferentie in Parijs van januari 2007.

Doelstelling en strategie

HUIZEN VAN GEWELDLOOSHEID

Pax Christi wil met haar werk bijdragen aan vredesopbouw en mensenrechten in Libanon. Ze steunt daarom het werk van vier Libanese organisaties. Door een relatief kleine bijdrage van bijna 10.000 euro per organisatie voor coördinatie- en kantoorkosten, kunnen zij zich institutioneel versterken en hun duurzaamheid en effectiviteit vergroten.

Pax Christi steunt ook enkele concrete projecten van partnerorganisaties. Zo zijn fondsen geworven voor het initiatief van LACR om in Libanon honderd 'Huizen voor Geweldloosheid, Democratie en Mensenrechten' op te zetten in dorpen en steden. Het initiatief wil op die manier geweld en sektarisme tegen gaan en mensenrechten promoten. De Libanese partnerorganisaties

Syrië

Oppervlakte 185.180 km² (4,5x Nederland)

Inwoners 18 miljoen

Hoofdstad Damascus

Godsdienst Soennitische Islam (69%), Sji'itische Islam, Christendom (12%)

Staatsvorm Democratisch Socialistische Volksrepubliek. Syrië is een seculiere staat die wordt bestuurd door een regime dat steunt op een kleine machtsgroep die goeddeels tot de Alawietische religieuze minderheid behoort. Volksvertegenwoordiging (Majlis al-Shaab), 250 leden, gedomineerd door de Ba'ath-partij.

worden daarnaast actief betrokken in het regionale netwerk van hun Nederlandse partner en dat van Pax Christi Internationaal. Daardoor hebben ze toegang tot kennis en ervaringen uit de regio, maar ook tot internationale besluitvorming.

Resultaten

ONTHEEMDE KINDEREN

Pax Christi steunt vier organisaties die actief zijn op het gebied van vredesopbouw en/of mensenrechten. Door die hulp kan de *Lebanese Association for Civil Rights* (LACR) de honderd 'geweldloosheidshuizen' opzetten en Aidoun aandacht vragen voor de situatie van Palestijnse vluchtelingen. Bovendien is de *Association Justice et Miséricorde* (AJEM) in staat zich in te zetten voor de rechten van gevangenen en de *Association Libanaise pour l'Education et la Formation* (ALEF) om jongeren bewust te maken van mensenrechten.

Zodra de oorlog uitbreekt, overlegt Pax Christi voortdurend met haar Libanese partnerorganisaties. Met een ruimhartige financiële bijdrage van Cordaid kunnen de organisaties noodprojecten uitvoeren: zoals in de eerste levensbehoeften voorzien, rapporteren over schendingen van oorlogsrecht en mensenrechten plus activiteiten voor ontheemde kinderen en jongeren.

TOEKOMSTPLANNEN

Het is extra belangrijk initiatieven te steunen die sektarische spanningen tegengaan nu de politieke situatie zo onstabiel is en een nieuwe periode van intern geweld niet ondenkbaar. Ook is behoefte aan politieke analyses en actieve lobbies om ervoor te zorgen dat de internationale gemeenschap de situatie niet verergert, maar juist een bijdrage levert aan een oplossing.

PARTNERS

Libanon: LACR, AJEM, ALEF en Aidoun. *Nederland:* Cordaid i.v.m. noodhulpprogramma

Vernietiging in Beiroet

Syrië

ONVOORSPELBARE TOEKOMST

De politiek leiders van Syrië dulden alleen het officiële staatsgeluid. Daarom wordt elke tegenstander zonder pardon met harde hand aangepakt. Ondanks die repressie slagen verschillende partners van Pax Christi erin geluiden te laten horen waarin het verlangen naar vrijheid doorklinkt.

Context

REPRESSIE EN REISVERBODEN

De internationale druk op Syrië neemt steeds meer toe door haar rol in Libanon en de moord op de Libanese oud-premier Hariri. Maar ook door de vermeende Syrische steun aan terroristische groepen in Irak en Palestina. Tegelijkertijd leidt die druk tot toenemende interne repressie. In mei wordt een groep activisten gearresteerd die een oproep heeft ondertekend met onder meer de vraag om herstel van diplomatieke relaties tussen Syrië en Libanon en wederzijdse erkenning van soevereiniteit van de twee landen. Andere activisten, onder wie één van Pax Christi's partners, krijgen een reisverbod. Het autoritaire regime herstelt zijn sterke greep en de roep om hervormingen verstilt. In de nasleep van de oorlog in Libanon, waarin de Syrische bondgenoot Hezbollah de overwinning claimt, roept de Syrische regering op tot nieuwe vredesonderhandelingen met Israël. Deze oproep blijft echter onbeantwoord.

Israël

- Oppervlakte** 20.325 km² (0,5 x Nederland)
- Inwoners** 6,2 miljoen (2004) (Dit cijfer bevat ook de bevolking van Oost-Jeruzalem en de geannexeerde Golan Hoogte)
- Hoofdstad** Jeruzalem
- Godsdienst** Joden (80%), moslims (14,6%), christenen (2,1%), druzen en anderen (3,2%)
- Staatsvorm** De Joodse staat Israël is een democratische republiek met een parlementair eenkamersysteem.

Doelstelling en strategie

VREEDZAME ACTIVISTEN

Pax Christi zet zich in voor vredesopbouw en het verbeteren van de mensenrechten in Syrië via onafhankelijke lokale initiatieven.

In Syrië werkt Pax Christi samen met verschillende onafhankelijke lokale groepen; vaak als eerste buitenlandse organisatie. Met een kleine institutionele bijdrage kunnen de initiatieven zich ontwikkelen en wordt een zekere mate van continuïteit geboden in een onvoorspelbare politieke context. Daarnaast wil Pax Christi het isolement van de Syrische activisten doorbreken door hen te betrekken bij het regionale en internationale netwerk van Pax Christi. De contacten met de partners verlopen via het kantoor in Amman. Verder probeert Pax Christi aandacht te vestigen op de mensenrechtensituatie in Syrië en internationale steun voor de vreedzame activisten te krijgen.

Resultaten

DIGITAAL VROUWENMAGAZINE

Ondanks de zeer lastige politieke omstandigheden weten partnerorganisaties van Pax Christi in Syrië hun werk voort te zetten en in sommige gevallen zelfs te verstevigen. Met steun van Pax Christi zet Aidoun zich in voor de Palestijnse vluchtelingen in Syrië en functioneert het Thara e-magazine over vrouwenrechten volop. Verder wordt een workshop voor jonge journalisten gehouden op het Nederlands Instituut voor Academische Studies in Damascus en werkt een team van bloggers aan het Tharwa-project over religieuze en etnische minderheden. In een andere setting vraagt Pax Christi aandacht bij onder meer de Verenigde Naties en de Tweede Kamer voor de repressie van vreedzame activisten, die zich inzetten voor mensenrechten en democratie, tenslotte zijn Syrische partners steeds actiever binnen het regionale netwerk van Pax Christi Nederland en Pax Christi Internationaal.

TOEKOMSTPLANNEN

De steun aan de onafhankelijke civil society in Syrië wordt voortgezet. In 2006 is voorzichtig begonnen meer aandacht te besteden aan gewelddoos activisme in Syrië en in de komende jaren zal daaraan, samen met Syrische partners, verder worden gewerkt. Ook zal in 2007 worden onderzocht welke mogelijkheden er zijn om een horizontaal linking project met Syrië op te zetten,

omdat er behoefte in de Syrische samenleving bestaat naar contacten met de buitenwereld.

Met ingang van 2007 wordt de financiële steun aan het Tharwa project stopgezet; vooral omdat de coördinator van het project in 2005 naar de VS heeft moeten uitwijken en het runnen van een project in Syrië van buitenaf politiek te complex is gebleken.

PARTNERS

Syrië: Uitgeverij Etana Press die het Thara e-magazine runt; Aidoun Group die zich inzet voor rechten van Palestijnse vluchtelingen; Tharwa project over minderheden; NIASD (Nederlands Instituut voor Academische Studies in Damascus). *Nederland:* IKV, Hivos en Pax Christi Internationaal op het gebied van lobby.

Palestijnse Bezette Gebieden en Israël

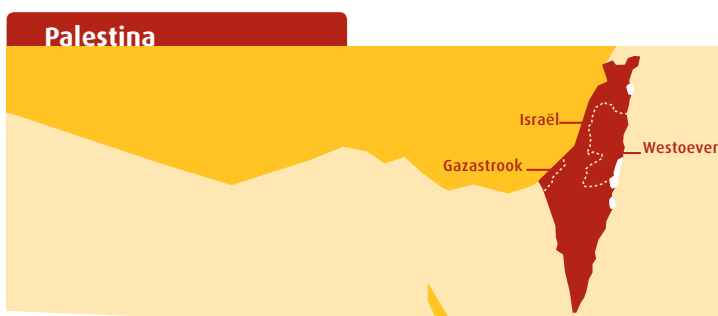
VIJF VOOR OF VIJF OVER TWAALF

Steeds meer mensen in de regio en daarbuiten beschouwen het naast elkaar bestaan van een Palestijnse en Israëlische staat als een in het verleden gemiste kans. Door het voortduren en uitbreiden van de bezetting plus het altijd en overal aanwezige geweld is zo'n realiteit niet mogelijk gebleken. Het is inmiddels de vraag of het vijf voor, of vijf over twaalf is voor die tweestaten-oplossing. Maar wat is het alternatief?

Context

WAR ON TERROR

Het Israëlisch-Arabisch conflict is de katalysator voor politieke spanningen in de regio en heeft een sterke symboolfunctie voor lokale en internationale conflicten, waaronder de 'oorlog tegen het terrorisme'. Om historische, religieuze en politieke redenen is er sprake van een grote internationale betrokkenheid. De Verenigde Staten moeten als wereldmacht in de politieke oplossing van het Israëlisch-Arabisch conflict een hoofdrol spelen, maar steunen het Israëlisch beleid. De Europese Unie verleent de meeste economische en humanitaire steun aan de Palestijnse bevolking maar is politiek hopeloos verdeeld. Deze verdeeldheid is ook zichtbaar in de Nederlandse samenleving. De loyaliteit ten aanzien van Israël is sterk. Toch groeit tegelijkertijd het besef dat er een einde moet komen aan geweld en bezetting.

Doelstelling en strategie

STEUN VAN ACHTERBAN

Pax Christi werkt aan een rechtvaardige en duurzame vrede tussen Israël en de Palestijnen. Het ondersteunt daarbij lokale vredeskrachten en geeft op die manier een stem aan de slachtoffers van geweld en onrecht. Het conflict tussen Israël en de Palestijnen speelt van oudsher een grote rol in de Nederlandse samenleving. Pax Christi erkent dat, maar neemt ook verantwoordelijkheid om daarin (internationaal) een constructieve rol te spelen. Bovendien zet ze, naast lokale activiteiten, sterk in op het versterken van bewustwording en solidariteit. Verder speelt Pax Christi een actieve rol in de lobby om ook de politiek te bewegen tot initiatieven voor een rechtvaardige vrede tussen de twee partijen.

Resultaten

PALESTIJNSE HIPHOPPERS

In de Palestijnse Bezette Gebieden ondersteunt Pax Christi een groep activisten in het omsingelde en afgelegen Nablus. Die groep zet zich in voor geweldloze weerbaarheid. Via het regiokantoor van Pax Christi in Amman kunnen de leden in contact komen met anderen en leren van vergelijkbare projecten in de regio. In Nederland werkt Pax Christi aan bewustwording over het conflict, probeert ze duurzame solidariteit te organiseren en voert ze een lobby voor een rechtvaardige en duurzame oplossing. Pax Christi nodigt mensen met alternatieve opvattingen uit Israël en de Bezette Gebieden uit om hen een stem te geven. Bijvoorbeeld door in mei 2006 Palestijnse hiphoppers naar Nederland te halen en op te treden als mede-organisator van filmvertoningen en spreekbeurten van Israëlische en Palestijnse vredesactivisten. Ook vertrekt er weer een groep van 27 vredespelgrims naar Bethlehem, die daarmee uiting geven aan hun betrokkenheid met de regio en het werk van Pax Christi. Verder organiseert Pax Christi samen met Cordaid een reis voor christelijke Nederlandse politici en beleidsmakers.

TOEKOMSTPLANNEN

Pax Christi blijft kleinschalige vredesprojecten in 'vergeten' gebieden steunen en aandacht vragen voor de oorzaken van het conflict. Bovendien zal ze ook fundamentele vragen over de toekomst van het gebied op de agenda zetten.

Hoofdkwartier Palestijnse partner

PARTNERS

Pax Christi werkt lokaal en in Nederland in wisselende coalities en verbanden, afhankelijk van de omstandigheden en eisen. Belangrijkste regionale partners: het geweldloosheid initiatief in Nablus, het Arab Educational Institute in Betlehem en Panorama in Ramallah. Andere (lokale) partners: Zochrot, Rabbis For Human Rights en Breaking the Silence. Internationaal verlopen de meeste initiatieven via het netwerk van Pax Christi Internationaal. Belangrijkste partners in Nederland: Cordaid en United Civilians for Peace.

Palestijnse gebieden

Oppervlakte	6620 km ² (0,2 keer Nederland)
Inwoners	3,6 miljoen
Hoofdstad	Administratieve centra: Gaza, Ramallah
Godsdienst	Islam 98%, christenen 2%
Staatsvorm	Parlementaire democratie

De Palestijnse gebieden bestaan uit de Westelijke Jordaanoever en Gaza. Daar bevinden zich zo'n 150 Israëlische nederzettingen, waarin 195.000 kolonisten wonen. In het Palestijnse deel van Jeruzalem wonen ook nog eens 177.000 Israëlische kolonisten.

Regionaal, nationaal en mondiaal

BINDENDE THEMA'S

Pax Christi werkt in de hele wereld aan vrede en veiligheid. Vier thema's zijn daarbij leidend. De eerste twee komen in dit hoofdstuk aan bod en vragen vaak om een internationale aanpak: economische dimensies van conflicten én veiligheid en ontwapening. De andere thema's – lokale vredesinitiatieven plus mensenrechten, vrije media en democratie – staan weliswaar ook internationaal hoog op de agenda, maar hebben ook specifieke regionale en nationale kenmerken. Daarom komen zij uitvoerig aan de orde in de diverse 'landen-hoofdstukken'.

Economische dimensies van conflicten

In veel landen woeden conflicten tussen verschillende partijen, waarbij de zeggenschap over natuurlijke hulpbronnen zoals olie, maar ook goud en diamanten de inzet vormt. Bij de exploitatie van deze grondstoffen zijn vaak buitenlandse bedrijven betrokken. Steeds meer bedrijven zijn zich bewust van hun verantwoordelijkheid op het gebied van mensenrechten en veiligheid, maar de naleving laat vaak te wensen over.

Pax Christi is een van de partijen die erin slaagt via internationale beleidsbeïnvloeding grote bedrijven, die actief zijn in conflict- of postconflictlanden, op hun verantwoordelijkheid te wijzen. Zo is Pax Christi actief in de internationale campagne *Publish what You Pay* om betalingen van delfstofbedrijven aan overheden verplicht transparant te maken. Corrupte regimes kunnen dan niet meer het geld achterover drukken dat eigenlijk ten goede moet komen aan het land en de inwoners. Daarnaast is Pax Christi met andere organisaties actief in *Fatal Transactions* om de handel in grondstoffen uit conflictgebieden beter te reguleren.

Pax Christi is ook nauw betrokken bij de *Voluntary Principles on Security and Human Rights*. Door het onderschrijven van deze 'principles' zetten ondernemingen zich in om een fatsoenlijk veiligheidsbeleid te voeren in (post)conflictlanden om zo de mensenrechten te respecteren. De oliemaatschappijen Shell en Chevron behoren tot de ondertekenaars. Vanaf eind 2006 werken beide samen met Pax Christi aan een dialoog met bewoners in de Nigerdelta in Nigeria. Daarvoor start een aantal lokale ngo's een project om de plaatselijke gemeenschap in te lichten over het bestaan en de betekenis van de Voluntary Principles. Verder stelt Pax Christi geld beschikbaar voor trainingen en onderzoek naar de mogelijke bijdrage van de Voluntary Principles om vrede en veiligheid te bevorderen in dit gebied en slaat ze de handen ineen met de Engelse organisatie 'Stakeholders Democracy Network', die ook actief is op dit gebied.

European Coalition on Oil in Sudan

OLIE ALS BINDMIDDEL

Pax Christi treedt op als coördinator van de European Coalition on Oil in Sudan (ECOS). Deze coalitie bestaat uit tachtig Europese ngo's die aan vrede en gerechtigheid werken in Soedan. Ze proberen via hun eigen regeringen, die van Soedan en het (inter)nationale bedrijfsleven ervoor te zorgen dat de olierijkdommen van Soedan een bijdrage leveren aan vrede en ontwikkeling in het door oorlog verscheurde land. In 2006 trekken twee belangrijke gebeurtenissen de aandacht.

Allereerst vindt een grote olieconferentie in Juba (Zuid Soedan) plaats. Die gaat over olie en de toekomst van Soedan en wordt door 'New Sudanese Indigenous NGOs (NESI) Network' en ECOS georganiseerd. Er zijn prominente afgevaardigden van de centrale en Zuid Soedanese regering, multilaterale instellingen zoals de Wereldbank, oliebedrijven, universiteiten, lokale gemeenschappen en (internationale) ngo's. Centrale vraag is hoe de olie-opbrengsten een bijdrage kunnen leveren aan het vredesopbouw- en ontwikkelingsproces in Soedan. Een belangrijke rol is natuurlijk weggelegd voor de oliebedrijven. Die moeten niet alleen openheid van zaken geven, maar ook als vliegwiel dienen voor lokale economische ontwikkelingen.

Riek Machar, vice-president van de Zuid Soedanese regering, opent de bijeenkomst. Die levert een reeks van aanbevelingen op, waaraan de verschillende partijen zich zouden moeten houden. Een van de wegen om dat te bereiken is voortdurend overleggen met lokale gemeenschappen. Na de conferentie komt een coalitie van Soedanese ngo's tot stand, die actief gaat lobbyen richting olie-industrie om vrede en stabiliteit te bevorderen in Soedan.

Een tweede ECOS-activiteit is de publicatie van de resultaten van een onderzoek dat zich richt op de impact die het winnen van olie in de Melut-regio (noorden van de 'Upper Nile') heeft op het milieu en leefomstandigheden van de lokale bevolking. Die is tijdens de ontwikkeling van de olie-industrie massaal het gebied uitgejaagd. Bovendien werden ook op andere manieren de mensenrechten ernstig geschonden.

Tijdens het verzamelen van materiaal voor het rapport is een aantal onderzoekers door het gebied getrokken om zo'n 150 mensen te interviewen, onder wie parlementariërs, kerkleiders en dorpelingen. Ook deze nota, door Pax Christi geredigeerd, levert vele aanbevelingen en nieuwe inzichten op. Zoals een overzicht van de milieuschade en de mensenrechtenschendingen in de regio. Plus een oproep aan de regering van Soedan en de olie-industrie voor compensatie en wederopbouw van lokale gemeenschappen.

Minister Bot ontvangt petitie

Dood en verderf zaaiende clustermunitie

Veiligheid en ontwapening

Op het gebied van veiligheid en ontwapening is Pax Christi in 2006 ook erg actief. En met succes. Als één van de initiatiefnemers van de Control Arms Coalitie in Nederland, draagt zij haar steentje bij aan het debat over een noodzakelijk verbod van illegale wapenhandel. De geslaagde Control Arms Campagne 'Million faces' ziet de wens voor een internationaal wapenhandelsverdrag waarheid worden en de VN pleit voor een verdrag dat de wapenhandel moet reguleren. Maar ook het wereldwijde gebruik van clustermunitie stelt Pax Christi, initiatiefnemer van de internationale Cluster Munitie Campagne, aan de kaak.

Kleine wapens

CONTROL ARMS CAMPAGNE

juni 2006 - Een petitie in de vorm van kartonnen silhouetten beplakt met duizenden foto's van Nederlanders. Dat is het decor op het plein voor het Ministerie van Buitenlandse Zaken. Bijna 100.000 Nederlanders laten met een handtekening of foto merken dat ze voor een wapenhandelsverdrag zijn. Minister Ben Bot van Buitenlandse Zaken neemt de petitie in ontvangst. De Control Arms Coalitie, die in Nederland bestaat uit Pax Christi, Amnesty International, Oxfam Novib en Unicef, heeft drie jaar campagne gevoerd. Onderdeel is de internationale 'million faces petitie', die inderdaad een miljoen foto's oplevert van mensen die voor een internationaal wapenhandelsverdrag zijn. De foto's worden uiteindelijk, inclusief de oogst uit Nederland, aangeboden aan Kofi Annan.

De campagne heeft succes. Want op 27 oktober neemt het Eerste Comité van de Algemene Vergadering van de Verenigde Naties een resolutie aan voor een 'Arms Trade Treaty'. Pax Christi is verheugd over het resultaat. Maar liefst 139 staten hebben voor de resolutie gestemd. De enige daadwerkelijke tegenstem is afkomstig van de

Verenigde Staten. Daarnaast hebben 24 landen zich van stemming onthouden. De resolutie stelt kort samengevat dat er een bindend internationaal wapenhandelsverdrag moet komen, gebaseerd op bestaande verplichtingen onder het internationaal recht waaronder internationaal humanitair recht en mensenrechtenstandaarden.

Clustermunitie

NEDERLAND OVERSTAG

Oktober 2006 - De Cluster Munitie Coalitie biedt tijdens een gezamenlijke briefing in Den Haag verschillende Nederlandse politici een 'Joint Declaration' aan. Bert Koenders (PvdA), Krista van Velzen (SP) en Hans van Baalen (VVD) nemen het document in ontvangst. De Cluster Munitie Coalitie vraagt daarin onder meer aandacht voor het clustermunitie-probleem en roept politici op zich in te zetten voor een verbod op, of moratorium voor, clusterwapens.

Het Nederlandse standpunt over het gebruik van clustermunitie is reden tot zorg. België en Noorwegen hebben een ban en een internationaal moratorium wettelijk of per resolutie vastgelegd. Dat geldt niet voor de Nederlandse regering; die heeft zelfs in 1999 in Kosovo clustermunitie gebruikt. Het is niet duidelijk of het Nederlandse leger nu nog over clustermunitie beschikt tijdens buitenlandse missies.

De druk van de Cluster Munitie Coalitie op de Nederlandse regering heeft succes gehad. In maart 2007 stemmen ruim veertig landen, waaronder Nederland, tijdens een speciale conferentie in de Noorse hoofdstad voor een verbod op het gebruik en de productie van clustermunitie. De verklaring vormt een belangrijke stap op weg naar een definitief verdrag.

Menselijke veiligheid voorop

NOTA VEILIGHEID EN ONTWIKKELING

MENSELIJKE WAARDIGHEID ALS UITGANGSPUNT

Dat vrede en ontwikkeling een samenhang met elkaar veronderstellen, is bepaald geen nieuwe gedachte. In moreel opzicht is ontwikkeling een ander woord voor vrede. Zonder veiligheid geen ontwikkeling en zonder gerechtigheid geen vrede. In de politieke praktijk is de samenhang tussen veiligheid en ontwikkeling mede afhankelijk van politieke en economische belangen. In de politieke arena is daarom sprake van een botsing tussen verschillende veiligheidsconcepten, een botsing waarin het statelijke perspectief en het menselijke perspectief om voorrang strijden. In de dagelijkse werkelijkheid van landen waar de *human security* bedreigd wordt, blijkt de vraag hoe veiligheid en ontwikkeling elkaar kunnen versterken minder eenvoudig te beantwoorden. Het antwoord op deze vraag is sterk afhankelijk van lokale contextuele omstandigheden.

De Ledenraad van Pax Christi heeft, geheel passend in de Pax Christi-traditie van reflectie, studie en actie, een werkgroep geformeerd met de taak de samenhang tussen veiligheid en ontwikkeling verder te verkennen en te bezien op welke wijze Pax Christi, geconfronteerd met vele nieuwe uitdagingen, in samenwerking met andere partijen een bijdrage kan leveren aan het bevorderen van *human security*.

Zoals vaak blijkt ook nu dat meer inzicht ook tot meer vragen leidt. Vooral de vraag hoe vrede en gerechtigheid versterkt kunnen worden in de complexe context van repressieve en marginale staten, in staten in conflict of in wederopbouw na conflict, vergt verder onderzoek.

*Het rapport is in maart 2007 gepubliceerd
en te verkrijgen via het volgende emailadres:
bestellen@ikvpaxchristi.nl*

Communicatie

VREDESWERK IN EN VANUIT NEDERLAND

SOLIDARITEIT met hoofdletters

Bekende schrijvers en politici in actie tijdens de Cuba-manifestatie. Een live-verbinding vanaf het Scheveningse strand met Congo tijdens de Vredesweek. Jongeren die naar Colombia reizen om de demobilisatie van oud-strijders in kaart te brengen. Met een reeks van manifestaties en campagnes in 2006 profileert Pax Christi haar vredesmissie en nodigt mensen uit daaraan bij te dragen. Een greep uit de vele hoogtepunten.

Viva Cuba

LEZEN EN LEVEN IN VRIJHEID

In Cuba worden vrijheid en mensenrechten al meer dan een kwart eeuw met voeten getreden. De Cubaanse overheid gooit ook zonder pardon journalisten, schrijvers en vakbondsmensen, die daartegen in het geweer komen, voor tientallen jaren in het gevang. Via verschillende acties vraagt Pax Christi aandacht voor deze repressie.

zaterdag 18 maart 2006

CUBA MANIFESTATIE: SCHRIJVERS EN JOURNALISTEN OP DE DAM

Bekende Nederlandse schrijvers, journalisten en politici voeren actie op de Dam. Pax Christi vraagt daarmee, samen met de Nederlandse Vereniging van Journalisten, het CNV en diverse andere organisaties, aandacht voor de censuur en de repressie op Cuba. Onder andere Manon Uphoff, Freek de Jonge en Boris Ditrich spreken hun vaak aangrijpende teksten uit. Columnisten van diverse dagbladen adopteren gevangen Cubaanse dissidenten, verbazen zich over de ernst van de repressie en schrijven over hun ervaringen.

vrijdag 5 mei 2006

BEVRIJDINGSFESTIVAL IN HAAGSE BIBLIOTHEEK OVER 'LEZEN EN SCHRIJVEN IN VRIJHEID'

Op het nationale Vrijheidsfestival is namens Pax Christi een informatiebijeenkomst in de bibliotheek in Den Haag rond de Cuba-campagne 'Viva Cuba. Lezen en schrijven in Vrijheid'. Heel wat mensen komen langs om een boek voor Cuba te doneren of op een andere manier hun steun te betuigen.

zondag 18 juni 2006

DANSEN VOOR CUBA!

Pax Christi geeft in het kader van de campagne 'Viva Cuba' een swingend salsafeest in hartje Utrecht op het plein voor het stadhuis. Honderden mensen doen mee aan verschillende workshops en genieten van het aanstekelijke programma, elkaar en het weer. De dag levert een flinke stapel solidariteitsbetuigingen op en een groot aantal mensen schenkt ook boeken aan de verboden huiskamerbibliotheken op Cuba.

Internationale campagnes

KLEINE WAPENS EN CLUSTERMUNITIE

Een klein winkeltje in Jemen. Zonder enig probleem koop je er een spiksplinternieuwe Kalashnikov. Over de hele wereld vinden wapens via illegale kanalen hun weg. Minder illegaal, maar net zo smerig, is het gebruik van clustermunition. Pax Christi stelt via internationale coalities illegale wapenhandel en inhumane wapens aan de kaak.

woensdag 14 juni 2006

CONTROL ARMSCAMPAGNE - ACTIVITEIT IN DEN HAAG

Een miljoen mensen geeft een gezicht aan de wereldwijde petitie tegen illegale en ongecontroleerde handel in wapens. Tijdens de actie in Den Haag ontvangt minister Ben Bot van Buitenlandse Zaken het Nederlandse aandeel van de 'one million faces' van de Control Arms Campagne, waarvan Pax Christi ook deel uitmaakt. (zie pagina 36 in dit jaarverslag).

woensdag 11 oktober 2006

BRIEFING CLUSTERMUNITIE

In het Haagse Nieuwspoort vindt een drukbezochte briefing plaats over clustermunition. Voor de organisatie tekenen Pax Christi, Stichting Vluchteling, Unicef, Human Rights Watch, Amnesty International, Oxfam Novib en Handicap International. Verschillende parlementariërs – Bert Koenders (PvdA), Krista van Velzen (SP) en Hans van Baalen (VVD) – geven acte de présence.

Vredesweek 2006

DE ANDER DAT BEN JIJ

Vele organisaties zetten zich tijdens de Vredesweek in voor een betere wereld. Op het strand van Scheveningen en tijdens vieringen in parochies overal in het land. Traditiegetrouw publiceert Pax Christi in samenwerking met IKV en Kerk en Vrede de jaarlijkse Liturgiekrant met interviews, reflectieve teksten en liturgietips voor parochies en gemeenten. De gemeenschappelijke noemer is altijd vrede en solidariteit met mensen die in minder gelukkige omstandigheden moeten zien te overleven.

Geslaagde Libanon-middag van Pax Christi

donderdag 21 september 2006

MANIFESTATIE 'PEACE ONE DAY: PLANET PEACE'

Aan het begin van de Vredesweek vindt de manifestatie 'Peace One Day: Planet Peace' plaats. Strand en boulevard van Scheveningen worden omgetoverd tot een plek waar wordt gedebatteerd met vredesactivisten en politici, waar wordt gedanst en gerapt, waar films en korte clips te zien zijn en waar vredesvliegers worden opgelaten.

zaterdag 23 september 2006

VREDE VAN UTRECHT LEZING DOOR BERNARD-HENRY LÉVY

Pax Christi, IKV en de Vrede van Utrecht presenteren samen met debatcentrum Tumult in Utrecht een speciale lezing. 'De rol van Europa' in de oplossing van conflicten zal het thema zijn. Spreker is Bernard-Henry Lévy, dé filosoof van de moderne tijd die vele publicatie op zijn naam heeft staan, waaronder het spraakmakende boek 'Wie vermoordde David Pearl?' Na de lezing krijgt de flamboyante Fransman repliek van Charta '77 lid en oud-minister Jiri Bierman uit Tsjechië.

Jongerenactiviteiten

BETROKKEN VRIJWILLIGERS

In 2006 organiseert Pax Christi een aantal activiteiten voor en door studenten/jongeren. De nadruk ligt op het vergroten van het jongeren-netwerk en het breder bekendmaken van de activiteiten van Pax Christi. Zo vindt een

bezoek aan jongerenorganisaties in Vlaanderen en Duitsland plaats en een studie-ochtend voor studenten van het Institute of Social Studies in Den Haag (ISS) over de situatie in Soedan. Bovendien verschijnt een email-nieuwsbrief met informatie over en vacatures bij Pax Christi. Maandelijks publiceert Pax Christi een profiel van 'vrijwilliger van de maand' op onder meer haar website.

Een greep uit de andere activiteiten

Augustus 2006

LAGERHUISDEBATTEN

Pax Christi houdt samen met de Utrechtse Studentenvereniging Veritas twee Lagerhuisdebatten over de situatie in Cuba en het Midden-Oosten. Het zijn drukbezochte bijeenkomsten, waar fel wordt gediscussieerd. Aantal studenten: 350

zondag 10 december 2006

ORIËNTAALSE HAPJES

De prijsvraag 'Verzin je eigen activiteit' levert een prima idee op: een speciale Libanondag voor jongeren. De winnaars mogen hun idee zelf uitvoeren. Dat leidt tot een drukke middag in het Utrechtse café Florin met informatie, oriëntaalse hapjes plus drankjes en een optreden van schrijver Abdelkader Benali. Aantal bezoekers: 100

November 2006

BOEKEN SMOKKELEN

Vier duo's jongeren vertrekken namens Pax Christi naar Colombia en Cuba. In het eerste land onderzoeken de jongeren de lotgevallen van Colombiaanse oud-strijders die terugkeren naar de burgermaatschappij plus de rol van de kerken. En in Cuba zetten de jongeren zich in voor het bibliotheekproject van Pax Christi.

Kerk en samenleving

VAN ALMELO TOT BETHLEHEM

Pax Christi hecht veel waarde aan haar spirituele wortels. Ook in 2006 geeft ze daarvan op meerdere manieren blijk. Bijvoorbeeld via handreikingen naar andere religies, de inmiddels traditionele kerstwandeling en een nieuwe pelgrimage naar de Palestijnse gebieden.

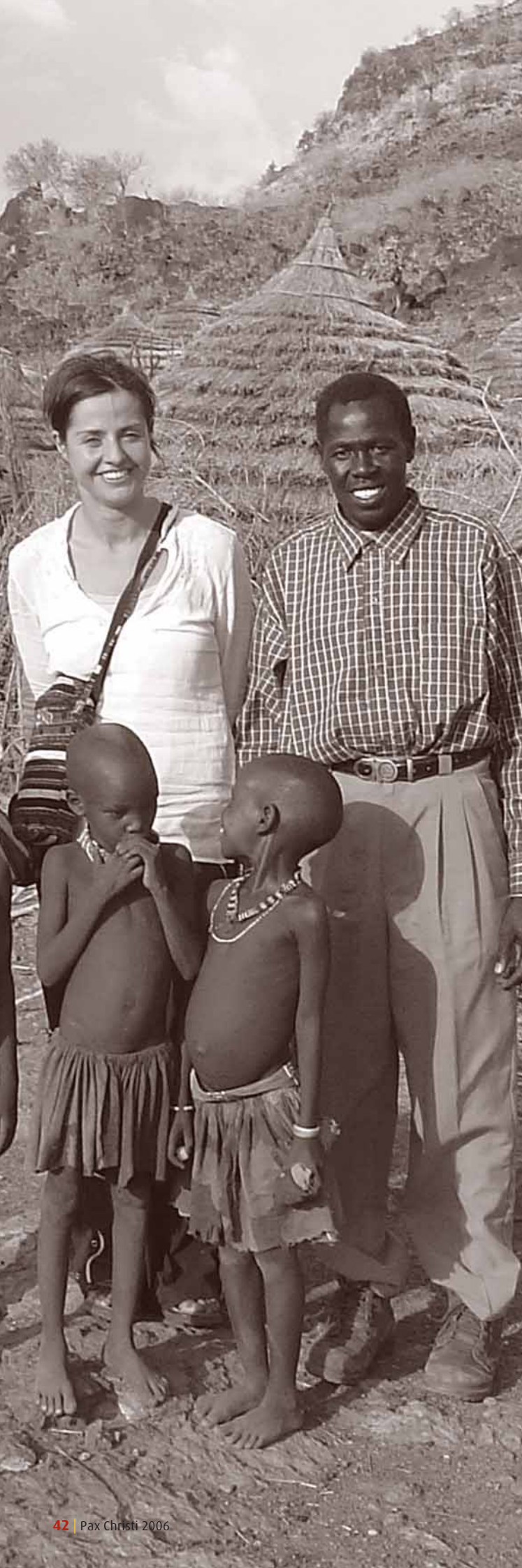
donderdag 21 december 2006

SOLIDARITEITSPELGRIMAGE 2006 NAAR BETLEHEM

Net als in 2004 houdt Pax Christi, samen met partner het Arab Educational Institute een Solidariteitspelgrimage naar Betlehem. In de week van 21 tot 28 december bezoekt een groep van dertig Nederlanders onder meer de muur die Israël bouwt, maar ook de

Boeken voor Cuba van Hagar Peeters

Personeel en Organisatie

BLIK OP DE TOEKOMST

Een echt overgangsjaar. Dat is 2006 voor Pax Christi. Want de aanstaande samenwerking met het IKV vanaf 1 januari 2007 loopt als een rode draad door het jaar. Daarom besteedt dit stuk ook aandacht aan die komende samenwerking

In 2005 is Pax Christi halverwege de uitvoering van haar strategisch meerjarenplan 2003 – 2006. Tijd om een tussenbalans op te maken en verbeterpunten te formuleren voor de periode tot 2010. In 2006 maakt Pax Christi op een aantal terreinen pas op de plaats door de aanstaande verdergaande samenwerking met het IKV. Het jaar 2006 is daarmee een echt overgangsjaar. Zo is er veel aandacht voor het integratieproces van de twee werkorganisaties, dat zich de komende vier jaar moet ontwikkelen. De medewerkers van Pax Christi hebben dus niet alleen de handen vol aan de lopende zaken, maar steken ook veel energie in overleggen en gesprekken om de integratie zo soepel mogelijk te laten verlopen. Een paar voorbeelden.

GEZAMENLIJKE INSPANNINGEN

Na de officiële ondertekening van de intentie tot samenwerking tussen IKV en Pax Christi vindt een inventarisatie van alle wensen en mogelijkheden plaats. Directie en medewerkers van IKV en Pax Christi spreken uitvoerig met elkaar over het toekomstige beleid en de inrichting van de nieuwe werkorganisatie. Er is ook tijd voor kennismaking en informele ontmoetingen tijdens een dag aan het Noordzeestrand, een tocht met een rondvaartboot in Delft of in afzonderlijke teammeetings.

De gesprekken gaan onder meer over vorm en ambities van de toekomstige organisatie. Gaandeweg groeit het draagvlak voor een strategische agenda waarmee de meerwaarde van samenwerking in beeld moet komen. De ambities zijn groot: meer politieke impact van programma's, meer kennis over complexe conflicten en hun achtergronden, meer betrokkenheid van de samenleving bij het vredeswerk. Maar ook meer kwaliteit van beleid en organisatie en verbreding van de financiële basis door differentiatie van inkomstenbronnen behoren tot de beleidsintenties voor de komende vier jaren.

WERVING EN SELECTIE

IKV Pax Christi gaat uit van de bestaande formatie van beide organisaties, hoewel alle functieprofielen tegen het licht worden gehouden en aangepast. Bovendien zal in de toekomst ook een koppeling plaatsvinden met de uitkomsten van het interne gender-onderzoek van IKV Pax Christi; gelijke kansen voor mannen plus vrouwen en geen discriminatie naar leeftijd of afkomst, maar ook oog hebben voor de genderspecifieke dimensies van het vredeswerk overzee. IKV Pax Christi wil zich dus niet alleen extern voor gelijkwaardigheid sterk maken, maar ook intern. IKV Pax Christi zal in 2007 het HRM-beleid verder ontwikkelen, een beleid dat medewerkers zoveel mogelijk ruimte biedt zelf invulling te geven aan het verbeteren van hun competenties. Zowel individueel als gezamenlijk.

MEDEZEGGENSCHAP

De integratie van twee werkorganisaties vergt ook zorgvuldig overleg over de personele gevolgen. Een personeelsvertegenwoordiging van Pax Christi en IKV is na de verkiezingen in 2006 formeel van start gegaan en overlegt regelmatig met de directie over bijvoorbeeld de Sociale Leidraad die van toepassing is bij de integratie. Daarin komen onderwerpen aan de orde als overgangsregelingen voor arbeidsvoorwaarden en de inrichting van nieuwe werkplekken. In 2007 staan de verkiezingen voor de Ondernemingsraad van IKV Pax Christi op de agenda. Via consultaties van medewerkers en leidinggevendenden krijgen de contouren van dat proces ook een plek in het Strategische meerjarenplan van IKV Pax Christi.

HERHUISVESTING

Er moet meer ruimte komen voor de medewerkers van IKV Pax Christi. Dat wordt in 2006 al duidelijk. De Arbo-wetgeving is duidelijk over de minimale eisen. Op dit moment voldoet de organisatie daaraan, maar er staat een uitbreiding voor de deur; vanaf augustus 2007 is er extra (huur)ruimte in de buurt van het huidige centrum in Hoog Catharijne. Het uiteindelijke streven is één pand voor alle medewerkers. Aan de invulling van die plannen wordt volop gewerkt.

VEILIGHEID OP NUMMER 1

Op het gebied van arbo- en verzuimbeleid gelden allerlei wettelijke regels, waaraan bedrijven in Nederland zich moeten houden. Maar in een organisatie als Pax Christi, waarvan de medewerkers vaak in (post)conflictgebieden in de rest van de wereld actief zijn, vormen veilige werkomstandigheden een heel ander verhaal. Uiteraard staat veiligheid op nummer 1; daarop is het veiligheidsbeleid afgestemd. De medewerkers geven, binnen hun eigen verantwoordelijkheid, deels zelf invulling – zij zijn tenslotte terplekke en deskundig – aan de eigen veiligheid en hebben op die manier geen last van theoretische en bureaucratische voorschriften. Natuurlijk kunnen ze wel rekenen op ondersteuning vanuit de organisatie en vinden er ook regelmatig evaluatiemomenten plaats. In 2007 zal IKV Pax Christi het veiligheidsbeleid verder uitwerken; mede op basis van een onderzoek naar het veiligheidsbeleid van een tiental organisaties in de sector internationale samenwerking, waaronder Pax Christi.

STAGIAIRES EN VRIJWILLIGERS

Pax Christi vergroot ook in 2006 haar draagvlak onder jonge vrijwilligers en stagiaires. Via verschillende wervingsacties melden zich vooral veel studenten aan. Het loopt elke keer weer storm als Pax Christi een

oproep doet voor vrijwilligers of stagiaires, terwijl er slechts enkele plaatsen beschikbaar zijn. In reactie op de code Wijfels, die Pax Christi naleeft, zal de organisatie haar vrijwilligersbeleid in de komende jaren verder uitwerken.

werkorganisaties van IKV en Pax Christi. Bij het samenstellen van de nieuwe formatie bleek een aantal collegae boventallig. Daarom heeft de organisatie in 2006 afscheid genomen van een paar collega's, van wie het contract was afgelopen.

AFSCHEID

Met het oog op 2007 moet Pax Christi een deel van haar ambities temperen om genoeg tijd en ruimte te creëren voor de realisatie van de samenwerking met het IKV. Het vergroten van de doelmatigheid vormt niet de primaire motivatie voor de integratie van de

Verzuimcijfers 2006 ten opzichte van voorgaande jaren

Jaar	Totaal %	Kort (= 7 dagen) %	Middel (8 t/m 42 dagen) %	Lang (> 42 dagen) %	Landelijk gemiddelde %
2002	5.02	0.84	0.46	3.71	5.3
2003	3.01	1.83	1.18	0.00	4.7
2004	5.74	1.24	0.96	3.54	4.0
2005	3.69	1.26	0.92	1.51	4,0
2006	4.45	0.89	1.12	2.45	*

*jaarcijfers CBS 2006 zijn bij het ter perse gaan van dit jaarverslag nog niet bekend

Personeelsformatie

Afdeling	Op 31-12-2006		Op 31-12-2005	
	Aantal personen	Aantal fte's	Aantal personen	Aantal fte's
Projecten buitenland (uitgezonden)	2	1,6	2	1,6
Projecten buitenland (lokaal)	3	3,0	3	3,0
Projecten NL	11	9,6	10	9,0
Maatschappelijk draagvlak	5	3,9	6	4,7
Ondersteuning (FA, P&O, fac)	10	7,1	11	8,1
Ondersteuning (management)	2	1,8	2	1,8
Zalen	1	0,7	1	1,0
Totaal	34	27,7	35	29,2

Personeelsformatie

	Totaal 2006	Totaal 2005	Besteed	Relatief
	Aantal personen	Aantal fte's	Aantal personen	Aantal fte's
oproepkrachten	13	1,1	10	1,51
uitzendkrachten	0		1	1,0
Stagiaires	3		5	

Tot slot

Op het gebied van Personeel en Organisatie wachten de komende jaren vele uitdagingen. De integratie van twee organisaties vergt een proces van organisatie-ontwikkeling. De schaal van de organisatie stelt hogere eisen aan de administratieve organisatie; financiële systemen en administratieve procedures zullen geüniformeerd moeten worden. Het realiseren van de meerwaarde van samenwerking zal een inspanning vergen van alle medewerkers, niet in de laatste plaats van directie en teamleiders. De structuur van de nieuwe organisatie is uitgedacht, de functies zijn beschreven, de ambities zijn helder maar de praktijk leert dat aanpassingen vaak noodzakelijk zijn. De ervaring leert echter ook dat met een gedeelde visie en met voldoende geduld, integratieprocessen succesvol kunnen verlopen.

GECONSOLIDEERDE JAARREKENING 2006

Inhoud

1 Financieel verslag

2 Jaarrekening

2.1 Balans per 31 december 2006

2.2 Staat van baten en lasten over 2006

Toelichting op de jaarrekening

2.3 Algemene toelichting op de jaarrekening

3 Overige gegevens

3.1 Resultaatbestemming

3.2 Gebeurtenissen na balansdatum

3.3 Vaststelling en goedkeuring

3.4 Accountantsverklaring

1. Financieel verslag

Vredesbeweging Pax Christi

De hierna besproken financiële resultaten betreffen de geconsolideerde cijfers van de volgende organisaties:

- Vereniging "Vredesbeweging Pax Christi Nederland", hierna Vereniging genoemd;
- Stichting Pax Christi Projecten, hierna Stichting genoemd;
- Stichting Katholieke Vredesbeweging, hierna Stikav genoemd.

Deze organisaties zijn organisatorisch en bedrijfs-economisch met elkaar verbonden. De ledenraad van de Vereniging benoemt zowel de leden van het Bestuur van de Stikav, als ook de leden van de Raad van Toezicht van de Vereniging en Stichting.

In maart 2006 hebben Pax Christi en het Interkerkelijk Vredesberaad de "Stichting Samenwerkingsverband IKV Pax Christi" opgericht die tot doelstelling heeft om in hun opdracht vredesprogramma's uit te voeren. Deze nieuwe werkorganisatie is per 1 januari 2007 officieel van start gegaan.

Met het oprichten van deze werkorganisatie beogen IKV en Pax Christi:

- het kwaliteit van het vredeswerk te verbeteren
- de impact op de politieke besluitvorming inzake vredes- en veiligheidsvraagstukken te vergroten
- meer zichtbaarheid in de Nederlandse samenleving en een bredere betrokkenheid van de achterban en in kerken te realiseren
- de kennispositie te versterken door het bundelen van deskundigheid en onderzoekscapaciteit
- het verbreden van de financiële basis.

Resultaat 2006

In hoofdstuk 2 wordt het resultaat over 2006 gepresenteerd in een geconsolideerde Balans (2006 en 2005) en een geconsolideerde Staat van baten en lasten (2006, begroting 2006 en 2005). Daar alle activiteiten met ingang van 1 januari 2007 uitgevoerd worden door de Stichting Samenwerkingsverband IKV Pax Christi kan in deze jaarrekening geen begroting 2007 worden opgenomen. De begroting 2007 van de Stichting Samenwerkingsverband IKV Pax Christi kan op verzoek worden toegezonden. De geconsolideerde opstelling is noodzakelijk voor en in overeenstemming met de Richtlijn verslaggeving Fondswervende instellingen, zoals vereist voor het CBF-keurmerk. Pax Christi is drager van dit keurmerk.

Het per saldo overschot van 2006 ad € 127.279,- is toegevoegd aan het eigen vermogen. Het saldo bestaat uit een overschot van € 208.527,- van de Stichting Pax Christi Projecten en een tekort van € 81.248,- van Stichting Stikav.

Het saldo overschot is overeenkomstig de afspraken tussen de besturen van de Stichting Pax Christi projecten en stichting Stikav toegevoegd aan de continuïteitsreserve van de Stichting Pax Christi Projecten.

Vergelijking met het voorgaande jaar

STAAT VAN BATEN EN LASTEN

De totale baten in 2006 zijn € 4,4 mln. Dit is hoger dan de baten van 2005 en hoger dan de begroting 2006.

De baten uit eigen fondswerving, als eerste component van de baten, zijn in 2006 € 379.290,- een daling ten opzichte van 2005 met € 12.000,- maar € 121.000,- lager dan begroot.

	Resultaat 2005	Begroting 2005	Resultaat 2004
Baten uit acties van derden			
Cordaid strategische samenwerking	1.500.000	1.500.000	1.500.000
Cordaid overige fondsen	100.000	-	44.791
Overige fondsen	160.960	190.000	194.983
	1.760.960	1.690.000	1.739.774
Subsidies overheden en anderen			
Ministerie van Buitenlandse Zaken (TMF-middelen)	1.300.000	1.300.000	1.300.000
Van deze TMF middelen meegenomen uit vorige jaren	-	-	412.006
Ministerie van Buitenlandse Zaken (overige middelen)	60.349	-	30.257
Overige fondsen	801.281	634.000	274.319
	2.161.631	1.934.000	1.016.582
Totale baten uit acties van derden en ontvangen subsidies	3.922.591	3.624.000	3.756.356

De kosten van fondswerving zijn in 2006 23% van de baten tegenover 25% in 2005. Een percentage van 25% is conform de norm die het CBF stelt.

Netto beschikbaar uit eigen fondsenwerving was in 2006 € 290.661,-. Dit is € 5.000,- lager dan 2005 € 295.716,-.

De ontvangen subsidies voor het vredeswerk zijn in 2006 ten opzichte van 2005 met 4,4% gestegen. De belangrijkste donoren zijn:

Vanaf 2005 worden de subsidieopbrengsten conform de CBF richtlijnen niet meer onder één noemer maar gescheiden gepresenteerd onder "Baten uit aandeel acties van derden" en "Subsidies overheden en anderen". De totale baten uit acties van derden en ontvangen subsidies 2006 zijn hoger dan de begroting 2006.

Met de Utrechtse Stedelijke Raad van Kerken zijn afspraken gemaakt over hun bijdrage aan de openstelling van het Stiltecentrum. Hiervoor is in 2006 € 11.000,- ontvangen. Voor de komende jaren is € 11.000,- begroot. Per 2004 heeft de Stichting Stiltecentrum namens de USRK de verantwoordelijkheid voor de middagpauzediensten en de inloop.

Het zalencentrum wordt zodanig geëxploiteerd dat het een betaalbare faciliteit biedt aan verschillende maatschappelijke organisaties. De inkomsten van het zalencentrum zijn € 128.946,- tegenover € 153.403,- in 2005. Deze teruggang is toe te schrijven aan het geheel onttrekken van alle zalen ten behoeve kantoorruimte ten gevolge van de groei van de werkorganisatie wegens de voorbereidingen voor de overgang per 1 januari 2007 naar de stichting Samenwerkingsverband IKV Pax Christi. Het netto resultaat van het zalencentrum is aangewend ten behoeve van de besteding aan Internationale vredesprojecten.

De overige baten van € 90.605,- betreffen met name verkoop van materialen, rente-inkomsten, kwijtschelding van leningen die Pax Christi had ontvangen en resultaten van vorige jaren. Deze baten worden conservatief begroot vanwege het incidentele karakter en zijn daarom hoger dan gebudgetteerd.

Bestedingen

De uitvoeringskosten betreffen de personeels-, huisvestings-, kantoor-, bestuurs- en overige kosten.

Het totaal van de uitvoeringskosten is € 1.884.468,- en is daarmee 5,8% hoger dan begroot in 2006. Ten opzichte van 2005 (€ 1.844.182,-) is dat een stijging met 2,2%. De stijging ten opzichte van de begroting is toe te schrijven aan hogere huisvestingskosten, welke voortvloeien uit incidentele saneringskosten van de Stichting Stikav. De hogere uitgaven aan kantoorkosten en overige kosten ten opzichte van de begroting 2006 worden veroorzaakt door extra uitgaven die samenhangen met het samenwerkingstraject met het IKV.

Pax Christi is een organisatie waarin veel experts werkzaam zijn, die zelf nationale en internationale programma's voor het bevorderen van de vrede uitvoeren. Daarom dient een groot deel van deze kosten als directe kosten van de programma's beschouwd te worden.

De bestedingen voor het **Maatschappelijk draagvlak** betreffen het geven van voorlichting over vredeswerk en het organiseren van campagnes en debatten. In 2006 is hieraan € 645.413,- besteed. Hiervan is € 189.176,- voor externe kosten voor materialen en partners, € 68.356,- voor bijdragen aan gelieerde (zuster)organisaties en € 387.881,- voor uitvoeringskosten van eigen medewerkers die zich bezighouden met de draagvlakactiviteiten. Ten opzichte van begroting 2006 is er per saldo € 146.044,- minder uitgegeven. Achterblijvende inkomsten uit particuliere en institutionele fondsenwerving hebben gedurende het jaar geleid tot een bijstelling van de activiteitenbegroting.

Aan **Lobbyactiviteiten** is in 2006 € 15.985,- besteed. Dat is € 14.015,- minder dan begroot. Aan uitvoeringskosten is bij Lobby € 179.613,- besteed, dat is ruim € 115.000,- hoger dan begroot. Deze stijging wordt veroorzaakt door extra inzet van (tijdelijk) personeel.

De **Internationale vredesprogramma's** zijn qua bestedingsvolume de grootste component van de Pax Christi organisatie. De bestedingen zijn in 2006 € 3.377.664,- wat € 125.000,- hoger is ten opzichte van 2005.

Regio	Besteed 2006	Relatief Aandeel	Groei t.o.v. 2005	Besteed 2005	Relatief Aandeel
Midden-Oosten	584	17,3%	12,5%	519	11,3%
Zuidoost-Europa	429	12,7%	-6,5%	459	23,6%
Afrika	2.033	60,2%	10,0%	1.848	56,4%
Latijns-Amerika	338	10,0%	-20,8%	427	8,4%
Totaal Regio's	3.384	100%	12,2%	2.899	100%

Ten opzichte van het begroting 2006 is er € 306.000,- meer besteed. De uitvoeringskosten 2006 zijn 100.000,- hoger dan de begroting.

De bestedingen voor internationale vredesprogramma's per regio zijn in 2006 en 2005 als volgt (bedragen x € 1.000,-).

De ontwikkeling van de besteding aan vredesprogramma's ingezet in 2003, 2004 en 2005 zet zich door in 2006. De bestedingen in het Midden Oosten en Afrika zijn gegroeid ten koste van de bestedingen Zuidoost-Europa en Latijns Amerika.

Het resultaat op het zalencentrum is € 21.000,- een teruggang ten opzichte van 2005 met € 21.500,- veroorzaakt door onttrekken van zalen aan de verhuur ten gunste van kantoorruimten. De ten opzichte van begroting 2006 lagere resultaat van € 60.000,- is toe te schrijven aan een lagere bezettingsresultaat veroorzaakt door de sluiting van het zalencentrum .

2 Jaarrekening

2.1 Balans

Geconsolideerde jaarrekening Vredesbeweging Pax Christi			Alle bedragen in EURO	
Na verwerking voorstel resultaatbestemming				
BALANS	2006		2005	
Na resultaatbestemming				
ACTIVA				
Materiele vaste activa				
Activa ten behoeve van de bedrijfsvoering (1)		294.049		420.158
Financiële vaste activa		27.335		23.753
Voorraden				
Voorraden in het kader van de doelstelling (2)		-		4.117
Vorderingen (3)		739.985		434.377
Liquide middelen (4)		561.777		698.719
Totaal activa		1.623.147		1.581.124
PASSIVA				
Vastgelegd eigen vermogen (5)				
Fonds activa bedrijfsvoering en doelstelling	294.049		424.275	
Vrij besteedbaar vermogen	453.443		195.938	
		747.492		620.213
Voorzieningen		50.000		32.500
Schulden op korte termijn				
Subsidieverplichtingen (6)	426.635		445.866	
Aflossingsverplichtingen (7)	19.059		23.143	
Overige schulden en overlopende passiva (8)	379.961		459.402	
		825.655		928.411
Totaal passiva		1.623.147		1.581.124

2.2 Staat van baten en lasten

	Resultaat 2006	Begroting 2006	Resultaat 2005
FONDSENWERVING			
Baten uit eigen fondsenwerving			
Contributies vredeswerk	139.716	155.000	147.489
Acties, donaties en legaten vredeswerk (9)	239.576	345.000	244.267
Donaties voor stiltecentrum		-	
	379.291	500.000	391.756
Kosten eigen fondsenwerving			
Directe verwervingskosten	67.091	65.025	47.086
Uitvoeringskosten (15)	21.666	48.610	48.954
	88.758	113.635	96.040
Kosten in % van de fondswerving	23%	23%	25%
Netto beschikbaar uit eigen fondsenwerving	290.534	386.365	295.716
Baten uit aandeel acties van derden			
Aandeel in acties van derden (10)	1.760.960	1.690.000	1.739.774
Subsidies overheden en anderen			
Subsidies voor vredeswerk (11)	2.194.393	1.934.000	2.016.582
Subsidies voor stiltecentrum	11.330	18.000	13.500
	2.205.723	1.952.000	2.030.082
Baten zalencentrum (12)	128.946	170.000	153.403
Overige baten (13)	78.834	12.000	48.338
Totaal beschikbaar voor doelstelling	4.464.996	4.210.365	4.267.313
BESTEED AAN DOELSTELLING			
Maatschappelijk draagvlak			
Eigen activiteiten (14)	189.176	280.928	257.563
Verstreekte subsidies via andere organisaties	57.026	110.000	68.468
Uitvoeringskosten (15)	390.182	400.529	379.848
	636.384	791.457	705.879
Lobby			
Eigen activiteiten (14)	15.985	30.000	115.141
Uitvoeringskosten (15)	180.678	64.570	176.323
	196.663	94.570	291.464
Internationale vredesprojecten			
Eigen activiteiten (14)	2.187.986	1.972.751	2.118.015
Uitvoeringskosten (15)	1.196.770	1.098.768	1.134.670
	3.384.756	3.071.519	3.252.685
Zalencentrum			
Catering en faciliteiten (14)	13.817	18.000	18.154
Uitvoeringskosten (15)	94.767	91.239	92.838
	108.584	109.239	110.992
Stiltecentrum			
Uitvoeringskosten (15)	11.330	43.580	11.550
Totaal besteed aan doelstelling	4.337.717	4.110.365	4.372.570
OVERSCHOT/ TEKORT			
Het resultaat is als volgt verdeeld: (5)			
- Toevoeging fonds activa bedrijfsvoering	- 126.109		326.439
- Onttrekking aan vrij besteedbaar vermogen	253.388		- 431.696
Per saldo onttrokken aan eigen vermogen	127.279	100.000	- 105.257

2.3 Algemene toelichting op de geconsolideerde jaarrekening

2.3.1 Grondslagen van waardering en van bepaling van het resultaat

GRONDSLAGEN VAN WAARDERING EN VAN BEPALING VAN HET RESULTAAT

De jaarrekening is opgesteld in overeenstemming met de Richtlijn verslaggeving Fondswervende instellingen. De bedragen in de jaarrekening zijn in Euro's. De grondslagen zijn ongewijzigd ten opzichte van het vorige boekjaar.

De geconsolideerde jaarrekening van Vredesbeweging Pax Christi omvat de volgende entiteiten:

Vereniging	=	Vereniging "Vredesbeweging Pax Christi Nederland"
Stichting	=	Stichting Pax Christi Projecten
Stikav	=	Stichting Katholieke Vredesbeweging

Het Ledenraad van de Vereniging benoemt:

- de leden van de Raad van Toezicht van de Stichting;
- de leden van het Bestuur van de Stikav.

GRONDSLAGEN VAN WAARDERING

Voor zover niet anders is vermeld, geschiedt waardering tegen nominale waarde. De activa en passiva luidend in vreemde valuta zijn omgerekend tegen de per balansdatum geldende wisselkoersen.

MATERIËLE VASTE ACTIVA

De materiële vaste activa zijn gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs, verminderd met de afschrijving op basis van de geschatte economische levensduur, rekening houdend met een eventuele restwaarde.

De jaarlijkse afschrijving is:

- automatiseringsapparatuur en -software: **eerste jaar 40%, tweede jaar 30%, derde jaar 20%, vierde jaar 10%**.
- meubilair en overige apparatuur: **lineair in 5 jaar**.
- systeem voor ledenadministratie: **lineair in 5 jaar**.
- verbouwingkosten: **lineair in 10 jaar**.

FINANCIËLE VASTE ACTIVA

De financiële vaste activa zijn opgenomen tegen nominale waarde.

VOORRADEN

De voorraad publicaties is gewaardeerd tegen inkoopprijs, rekening houdend met incurantheid.

VORDERINGEN

De vorderingen zijn opgenomen tegen nominale waarde.

LANGLOPENDE SCHULDEN

Hieronder zijn begrepen schulden met een resterende looptijd van langer dan één jaar.

SCHULDEN OP KORTE TERMIJN

Subsideverplichtingen waarvan het besluit tot toekenning in het boekjaar is medegedeeld worden geheel ten laste van het boekjaar gebracht.

2.3.2 Resultaatbepaling

ALGEMEEN

Het resultaat is bepaald door de aan het jaar toe te rekenen baten te verminderen met de aan het jaar toe te rekenen lasten. De kosten zijn gebaseerd op historische uitgaafprijzen.

ONTVANGSTEN EN UITGAVEN

De ontvangsten en uitgaven worden toegerekend aan de periode waarop ze betrekking hebben. Alle baten en lasten worden verantwoord in de Staat van baten en lasten.

VERGELIJKING MET VOORGAAND JAAR

De grondslagen 2006 zijn t.o.v. 2005 ongewijzigd.

Tot 2005 werden de inkomsten uit "Baten uit acties van derden" verantwoord onder "subsidies overheden en anderen". Op grond van de nieuwe richtlijnen van het CBF zijn de inkomsten uit "Subsidies overheden en anderen" in 2005 gesplitst in "Baten uit acties van derden" en "Subsidies overheden en anderen".

LEGATEN

De baten uit nalatenschappen worden verantwoord in het jaar dat de omvang betrouwbaar kan worden vastgesteld.

2.3.3 Uitvoeringskosten

De uitvoeringskosten zijn toegerekend aan de verschillende doelstellingen.

Deze worden toegerekend op basis van het aantal geschatte fulltime arbeidsplaatsen per afdeling.

Stichting Pax Christi Projecten heeft voor haar werknemers een toegezegde-pensioenregeling. Hiervoor in aanmerking komende werknemers hebben op de pensioengerechtigde leeftijd recht op een pensioen welke afhankelijk is van leeftijd, salaris en dienstjaren. De regeling is ondergebracht bij het bedrijfstrakpensioenfonds PGGM. De Stichting heeft geen verplichtingen tot het voldoen van aanvullende bijdragen in geval van een tekort bij PGGM, anders dan het effect van hogere

toekomstige premies. De Stichting heeft daarom de pensioenregeling verwerkt als een toegezegde-bijdragenregeling, waarbij de verschuldigde premies als last worden verantwoord in staat van baten en lasten. Voor zover de verschuldigde premies nog niet zijn voldaan, worden deze als verplichting op de balans opgenomen.

3 Overige gegevens

3.1 Voorstel Resultaatbestemming

Op basis van het door de directie gedane reserveringsvoorstel is het resultaat over 2006 ten gunsten gebracht van de continuïteitsreserve.

3.2 Gebeurtenissen na balansdatum

Er zijn geen gebeurtenissen na balansdatum.

3.3 Vaststelling en goedkeuring

De geconsolideerde jaarrekening van Vredesbeweging Pax Christi over 2006 is opgesteld en ondertekend door de directie en wordt ter goedkeuring aangeboden aan de Raad van Toezicht op 7 mei 2007.

3.4 Accountantsverklaring

De accountantsverklaring is opgenomen op pagina 54

Accountantsverklaring

Aan het bestuur van de Vereniging Vredesbeweging Pax Christi Nederland

Verklaring betreffende de jaarrekening

Wij hebben de geconsolideerde jaarrekening 2006 van Vereniging Vredesbeweging Pax Christi Nederland te Utrecht bestaande uit de geconsolideerde balans per 31 december 2006 en de geconsolideerde staat van baten en lasten over 2006 met de toelichting gecontroleerd.

Verantwoordelijkheid van het bestuur

Het bestuur van de vereniging is verantwoordelijk voor het opmaken van de geconsolideerde jaarrekening die het vermogen en het resultaat getrouw dient weer te geven, alsmede voor het opstellen van het jaarverslag, in overeenstemming met de Richtlijn voor de jaarverslaggeving 650 voor fondsenwervende instellingen. Deze verantwoordelijkheid omvat onder meer: het ontwerpen, invoeren en in stand houden van een intern beheersingssysteem relevant voor het opmaken van en getrouw weergeven in de geconsolideerde jaarrekening van vermogen en resultaat, zodanig dat deze geen afwijkingen van materieel belang als gevolg van fraude of fouten bevat, het kiezen en toepassen van aanvaardbare grondslagen voor financiële verslaggeving en het maken van schattingen die onder de gegeven omstandigheden redelijk zijn.

Verantwoordelijkheid van de accountant

Onze verantwoordelijkheid is het geven van een oordeel over de geconsolideerde jaarrekening op basis van onze controle. Wij hebben onze controle verricht in overeenstemming met Nederlands recht. Dienovereenkomstig zijn wij verplicht te voldoen aan de voor ons geldende gedragsnormen en zijn wij gehouden onze controle zodanig te plannen en uit te voeren dat een redelijke mate van zekerheid wordt verkregen dat de geconsolideerde jaarrekening geen afwijkingen van materieel belang bevat. Een controle omvat het uitvoeren van werkzaamheden ter verkrijging van controle-informatie over de bedragen en de toelichtingen in de geconsolideerde jaarrekening. De keuze van de uit te voeren werkzaamheden is afhankelijk van de professionele oordeelsvorming van de accountant, waaronder begrepen zijn beoordeling van de risico's van afwijkingen van materieel belang als gevolg van fraude of fouten. In die beoordeling neemt de accountant in aanmerking het voor het opmaken van en getrouw weergeven in de geconsolideerde jaarrekening van vermogen en resultaat relevante interne beheersingssysteem, teneinde een verantwoorde keuze te kunnen maken van de controlewerkzaamheden die onder de gegeven omstandigheden adequaat zijn maar die niet tot doel hebben een oordeel te geven over de effectiviteit van het interne beheersingssysteem van de vereniging. Tevens omvat een controle onder meer een evaluatie van de aanvaardbaarheid van de toegepaste grondslagen voor financiële verslaggeving en van de redelijkheid van schattingen die het bestuur van de vereniging heeft gemaakt, alsmede een evaluatie van het algehele beeld van de geconsolideerde jaarrekening.

Wij zijn van mening dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Oordeel

Naar ons oordeel geeft de geconsolideerde jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van Vereniging Vredesbeweging Pax Christi te Utrecht per 31 december 2006 en van het resultaat over 2006 in overeenstemming met de Richtlijn voor de jaarverslaggeving 650 voor Fondsenwervende instellingen.

Verklaring betreffende andere wettelijke voorschriften en/of voorschriften van regelgevende instanties

Tevens zijn wij nagegaan dat het jaarverslag voor zover wij dat kunnen beoordelen verenigbaar is met de geconsolideerde jaarrekening.

Utrecht, 15 juni 2007

PricewaterhouseCoopers Accountants N.V.

W. Bakker RA

De volledige jaarrekening van Vereniging Vredesbeweging Pax Christi Nederland en Stichting Pax Christi Projecten zijn gratis op te vragen via tel. 030 2 333 346 of e-mail paxchristi@paxchristi.nl of te downloaden via de website www.paxchristi.nl

BESTUREN PAX CHRISTI 2006

BESTUREN

Ledenraad Vredesbeweging

Pax Christi Nederland

Bisschop Ad van Luyn s.d.b. (president)

Bisschop Jan Peters s.j. (vice-president)

Gemma Crijns

Kees Homan

Hans Kruijssen

Raad van Toezicht

Thom Stoelinga (voorzitter)

Peter Duymelink

Ria Braspenning

Bestuur Stichting Katholieke Vredesbeweging (Stikav)

Pieter Rookmaker (voorzitter)

Gerard de Groot

Gerard Sniijders

Directie

Jan Gruiters

Freek Landmeter

COLOFON

Een uitgave van Pax Christi Nederland
Augustus 2007

Fotografie en beeld

IKV Pax Christi

IRIN

Wim van Gelderen

RAAK Grafisch Ontwerp

Landengegevens

Ministerie van Buitenlandse Zaken

Vormgeving

RAAK Grafisch Ontwerp

Druk

Van der Weij BV